

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, GEGUŽE — MAY 6, 1983

Nr. 89

L. K. B. Kronika Nr. 56

Maskvos spaudimas didėja

Numerį skiriamo Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto nariui kun. Alfonsui Svarinskui, trečią kartą einančiam Gulago keliais už Tėvynę ir Bažnyčią.

1982 m. vasarą, kai sovietinė valdžia leido Kaišiadorių vyskupui Vincentui Sladkevičiui eiti savo pareigas, Vakaruose pasigirdo balsų, kad Bažnyčios padėtis Lietuvoje pagerėjo. Iš tikrųjų spaudos varžtai tik dar labiau buvo prisukami. Religinį reikalų taryba vis labiau atakavo kunigus vykdyti Religinį susivienijimų nuostatus, o už jų nesilaikymą kunigai būdavo perspėjami, barami, vadinami „ekstremistais“ arba net baudžiami administracinėmis baudomis. Tiek kunigams, tiek pasauliečiams buvo kalama mintis, kad tikrasis parapijos šeimininkas esąs „vykdomasis organas“, kurį tvirtina (t.y., visiškai kontroliuoja) sovietinė valdžia, o kunigas — tik samdomas kulto tarnas. Parapijų „dividešimtukai“, nesudarę vadinamosios „sutarties“ su rajonų vykdomaisiais komitetais, buvo prievartaujami, kuo greičiau ją sudaryti, t.y., bent formaliai apsiimti būti religinės bendruomenės šeimininkais, per kuriuos parapiją galėtų valdyti rajono vykdomasis komitetas. Daugelyje parapijų sovietinė valdžia reikalavo, kad būtų įkainiuota dėl kokios priežasties įkainuotas bažnytinis turtas: liturginiai indai, paveikslai ir kt.

1982 m. gruodžio mėn. pradžioje iš Maskvos į Lietuvą atvyko Religinį reikalų tarybos pareigūnas katalikų reikalams. Jis lankėsi Kunigų seminarijoje, pas vyskupus ir net kai kuriuos dekanus; bandė įtikinti, kad kunigams būtina geriau, jei Bažnyčios reikalus tvarkys ne kunigai, o

parapijų „vykdomieji organai“.

Kad Lietuvos kunigams praėtų noras priešintis R S Nuostatams, 1983 m. sausio 26 d. buvo suimtas Viduklės klebonas ir Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto narys kun. Alfonsas Svarinskas. Svarbiausi suėmimo motyvai buvo šie:

Sovietinei valdžiai didelį nerimą kelia Lietuvos kunigų drąsi laikysena. Vieno iš drąsiausių kunigų areštas turėjo likusiems įvaryti baimės ir priversti juos paklusti R S Nuostatams.

RRT darbuotojai visą kaltę už taip vadinamą „religinį ekstremizmą“, t.y., už laikymąsi Bažnyčios kanonų, o ne R S Nuostatų, primeta visų pirma TTK Kat. Komitetui. KGB kun. A. Svarinską laikė šio Komiteto siela, todėl jo areštas turėjo pasitarnauti Komiteto veiklos suparalizavimui.

Sovietinė valdžia Lietuvoje visada liguistai reaguodavo į bet kokį jai nerimą keliantį reiškinį, pvz., eisenas į Šiluvą, jaunimo sambūrius ir kt. Kun. A. Svarinsko areštas akivaizdžiai rodo, kad sovietinė valdžia jaučiasi labai silpna, o Lietuvos Kat. Bažnyčioje ir kiekviename aktyvesniame dvasiškyje mato mirtiną savo prieštą.

Artėjant Šv. Kazimiero ir krikščionybės įvedimo Lietuvoje 600 m. jubiliejams, tautai je jaučiamas dvasinis atgimimas. Sovietinė valdžia, norėdama šį atgimimą paralyžuoti, paleido į darbą visas propagandines priemones, o kai jos nepadarė, pasiskaitė ir pagalbą KGB, kad padėtų smaugti uoliausius Lietuvos kunigus. Tačiau Bažnyčios priešai visada skaudžiai apsirinka — giljotinos, kartais ir lageriai Bažnyčią visada prikelia naujai gyvuoti.

(Bus daugiau)

Iranas uždraudė komunistų partiją

Teheranas. — Iranas žen-
gė žingsnį į dar blogesnius
santykius su Sovietų Sąjunga.
Trečiądienį vyriausybė
įsakė 18-ai sovietų diplo-
matų išvažiuoti per 48 valan-
das. Jų tarpe yra trys kariniai
diplomatai ir sovietų konsulas
Isfahane. Prieš savaitę buvo
suimtas Irano komunistų par-
tijos pirmasis sekretorius.
Vasario mėn. Iranas suėmė 70
Irano komunistų — Tudeh
partijos veikėjų. Jie kaltinami
šnipinėjimu svetimai valsty-
bei, planais nuversti islamo
vyriausybę.

Praėjusią savaitę Iranas
įsakė visiems Tudeh partijos
nariams registruotis savo
miestų revoliucijos gvardijos
įstaigose. Teisingumo minis-
terija paskelbė, jog Tudeh
partija yra uždaroma, jos
veiksmas — nelegalūs.

Paskutinį metu Irano
valdžia emė kaltinti Sovietų
Sąjungą, kad ji tik vaidina
neutrų Iran-Irako konflik-
te, o faktiškai siunčia Irakui
ginklų. Iranas emė dar žiau-
riau kaltinti sovietus ir dėl karo
veiksmų kaimyniniam
Afganistane, kur sovietai
naikina tikinčiuosius
musulmonus.

Sovietų „Pravda“ atmetė
Irano kaltinimus. Laikraštis
rašė, kad Irano valdžia pasid-
vė imperialistų ragini-
mams ir pradėjo persekioti
savo liaudies partiją.

Abiturientai turi mokėti skaityti

Tampa. — Federalinis Flo-
ridos teisėjas pritarė valstijos
švietimo vadovybės nutari-
mui, kad aukštesniasias
mokyklas baigdami jaunuoi-
liai negaus diplomų, jei
neišlaikys egzaminų. Jie tik
gaus pažymėjimus, kad jie
ketverius metus buvo tose
mokyklose.

Egzaminai buvo pradėti
1981 m. Šiais metais paaiškė-
jo, kad iš 108,000 mokinių
daugiau 3,000 nesugeba
skaityti, rašyti ir nemoka
„matematikos“, — paprastų
sudėties ir atimties veiksmų.
Du trečdaliai iš neišlaikiusių
buvo juodi jaunuoliai. Jų tėvai
nusamdė advokatą, kuris iškė-
lė bylą, tvirtindamas, kad
egzaminai neteisingi, rasiniai
diskriminuojantys, juo-
diešiams kultūriniai netinka-
mi. Teisėjas atmetė šiuos
motyvus ir nusprendė, jog
diplomai gali būti sulaukomi,
išduodant tik raštus, kad atsi-
laike mokiniai „buvo“ mokyk-
lose.

Irano komunistų partija daug prisidėjo revoliucijoje prieš šachą, todėl islamo vyriausybė ilgai partiją toleravo. Praėjusią savaitę Irane buvo suimtas komunistų partijos generalinis sekretorius Nurreddin Kiannuri. Jis buvo parodytas televizijoje, kur pripažino, kad jis Sovietų Sąjunga šnipinėja jau nuo 1945 metų.

Afganistane toliau liejasi kraujas

New Delhi. — Afganista-
no komunistinis režimas
balandžio 27 šventė savo
revoliucijos penktąsias meti-
nes. Ta proga buvo paskelbta
amnestija politiniams kalin-
iams, bet paleistos buvo tik
moterys kalinės. Vakarų
stebėtojų žiniomis, Afgani-
stano kalinėjimuose yra apie
100,000 kalinų.

Sukakties minėjime sovie-
tams atstovavo „menka“ dele-
gacija, vadovaujama Uzbekis-
tano partijos vado Rašidovo.
Didžiausia delegacija buvo iš
Rytų Vokietijos. Banketuose
nebuvo karingų kalbų, daug-
mas kalbėjo apie tarptautines
pastangas atstatyti Afganis-
tane taiką. Birželio mėn. Žene-
voje vėl bus tęsiamos Jungti-
nių Tautų derybos dėl
Afganistano ateities.

Žinios iš Afganistano sako,
kad sovietų okupacinė kariuo-
menė jau nebežino, kaip
„laimėti liaudies protus ir šir-
dis“. Šio pavasario kovose
sovietų aviacija daužo laisvės
kovotojų pozicijas kaimuose ir
miestuose. Didelę ofensyvą
tęsiama Herate, kur mūšiai
prasidėjo balandžio 15. Čia
labai daug civilių sužeistų ir
užmuštų. Sovietų lėktuvai ir
helikopteriai daužė ne tik
Herato apylinkės kaimus, bet
ir patį miestą, ypač šiaurinę jo
dalį. Vien žuvusių Herate
buvo apie 2,000.

Prie Ghaznį miesto,
pusiaukelyje tarp Kabulo ir
Kandaharo laisvės kovotojai
15 dienų priešinosi stiprioms
sovietų jėgoms, sustabdė dide-
lį gazolinį sunkvežimį kara-
vaną. Čia irgi labai aktyviai
veikė sovietų aviacija.

Trečiądienio „New York
Times“ korespondentas Las-
lie Gelb rašo, jog Amerika
sustiprino ginklų tiekimą
Afganistano partizanams. Jau
nuo gruodžio mėn. CIA gavo
Baltųjų Rūmų įsakymą parū-
pinti Afganistano laisvės
kovotojams geresnės kokybės
ginklų, jų tarpe lengvosios
artilrijos, minosvaizdžių,
minų, geresnių šautuvų. Sako-
ma, kad beveik visi ginklai
yra sovietų gamybos. Ginklai
daugiausia gaunami iš Egipto

sandėlių. Jie gabenami lėk-
tais į Pakistaną, čia sunkveži-
miais pasiekia Afganistano
pasienį ir laisvės kovotojus.
Saudi Arabija ir Egiptas prisid-
dada prie ginklų siuntimo.
Iranas ginkluoja tik šijū tikė-
jimo partizanus. Žvalgybos
šaltiniai sako, kad per praėjus-
ius trejus metus buvo siunčia-
ma ginklų už 30 ar 50 mil. dol.
kasmet. Pusę tos sumos moka
Amerika. Tarp ginklų yra ir
kareivių nešiojamos prieš-
lėktuvinės raketėlės.
Nors sovietų pareigūnai
neseniai užsiminė, kad Kinija
sumažino savo ginklų siunti-
mą Afganistano sukilėliams,
Washingtono žiniomis, to
nebuvo, kinai siunčia ginklus,
kad siuntę.

Dar neaišku, kaip išsispręs
Afganistano klausimas. Sovietų
karinės jėgos ten siekia
109,000 vyrų. Andropovas
neseniai pasakė vokiečių žur-
nalui „Der Spiegel“, kad sovie-
tų ištrauks kariuomenę iš
Afganistano, kai ten pasi-
baigs užsienio kišimasis ir
Afganistano reikalus. Vokie-
čiai spauda spėlioja, kad Mask-
va derybose reikalauja, kad bet
kuri Afganistano valdžia būtų
komunistinė ir vestų soviet-
tams palankią užsienio poli-
tiką.

Prezidentas Reaganas to-
liau remia Jungtinių Tautų
pasekretoriaus Diego Cordo-
vez pastangas derybomis iš-
spręsti konfliktą. Ženevos
derybose vėl bus daugiausia
liečiami Pakistano ir Sovietų
Sąjungos ryšių klausimai.
Pakistanas labai atsargiai
atvirai provokuoti Maskvos.
Didelę naštą Pakistanui
sukelia Afganistano pabė-
gėliai, kurių yra apie 3 mil.
Kalbant apie ateities
vyriausybę, neaišku kaip
liaudis priims komunistinį
Maskvos statytinį. Karmalas
esąs krašte labai nepopu-
liarus net ir aukštų valdinin-
jų tarpe. Teks ieškoti naujo
žmogaus. Sunkumų sudaro ir
tai, kad Afganistano laisvės
kovotojai labai nevieningi.
Kovo mėn. paskelbtas Pen-

TRUMPAI IŠ VISUR

— Izraelio premjeras Be-
ginas pažadėjo sukviesti
ministerių kabineto posėdį
svarstyti susitarimo su
sektoriūmi Shultzu ir su
Libano vyriausybę.

— Prezidentas Reaganas
šiandien turi vykti į Phoenix,
kur vyksta NRA suvažiavi-
mas (National Rifle Associa-
tion).

— Civiliai apsirėnęs
saugumiečių būrys įsibrovė
Varšuvoje į pranciškiečių
vienuolyną ir suėmė keturis
vyrus, dirbusius užsienio
katalikų šalpos skirstymo cen-
tre. Keturi vyrai buvo nuvežti
15 mylių į mišką ir ten paleis-
ti.

— Kinijos valdžia susitarė
su Prancūzijos prezidentu
pirkti Prancūzijoje branduo-
linį reaktorių, kuris kainuos
apie 2 bil. dol.

— Nikaragva paskelbė, kad
kariuomenė atmušė 1,200
kontrevoliucionierių jėgas
prie Honduro sienos. Kovose
dalyvavo ir Honduro artilje-
rija. Honduras tai paneigia.

— Valstybės departamen-
tas pareiškė, kad apie 400
lenkų, kurie buvo Lenkijoje
internuoti po karo stovio
paskelbimo, gavo leidimus ir
jau įsikūrė Amerikoje. Nema-
žai lenkų apsigyveno Australi-
joje, Kanadoje ir Vakarų Euro-
poje, pasakė Alan Romberg.

— Šveicarija ištrėmė No-
vosti agentūros biuro vedėją
Aleksiej Dumov ir biurą uždarė.
Sovietų spauda paneigė
kaltinimus ir pagrasino, kad
pablogės sovietų santykiai su
Šveicarija.

Italija rinks naują parlamentą

Roma. — Italijos presiden-
tas Pertini paleido parla-
mentą. Prasidėjo derybos su
partijų vadais dėl naujo
parlamento rinkimų dienos.
Tai jau ketvirtas iš eilės
parlamentas, negalėjęs išbūti
pilnos, penkerių metų kadenci-
jos.

Krizę vėl sukėlė socialistų
partija, kuri tikisi naujuose
rinkimuose sustiprinti savo
jėgas. Jie pasitraukė iš premje-
ro Fanfani keturių partijų
koalicijos, kuri buvo 43-čia
Italijos vyriausybė po II
Pasaulinio karo.

Neneigia paramos Afganistanui

Washingtonas. — Gyny-
bos sekretorius Caspar
Weinberger nepaneigė NYT
straipsnio, kuriame teigiama,
kad Amerika sustiprino
Afganistano laisvės kovotojų
rėmimą. Jis pasakė maną,
kad afganai labai kietai kovo-
ja už savo laisvę ir jiems
padeda kai kurie jų kaimynai.
Jis atsakė toliau dalintis su
reporteriais savo žiniomis.

„New York Times“ rašo, jog
vyriausybės pareigūnai panei-
gė, kad paramos Afganistano
laisvės kovotojams sustiprin-
mas rėstinas su sovietų karine
parama Nikaragvai ar Salva-
doro sukilėliams.

tagono raportas sako, kad po
trejų karo metų sovietai yra
įsivėję į karą, kurio negali
laimėti su dabar ten turimom
jėgom. Per tą laiką sovietai
neteko 15,000 karių sužeistais
ir užmuštais. Visose partizanų
organizacijose yra apie 200-
000 kovotojų.

Taikos sąjūdžiai nesumažino karų

Washingtonas. — Atstovų
Rūmai po ilgų debatų paskel-
bė rezoliuciją, kuri reikalauja
užšaldyti ir sumažinti
branduolinių ginklų gamybą.
Balsavime už „frieze“ balsavo
278 atstovai, prieš — 149. Ši
rezoliucija, pripažįsta jos kriti-
kai, yra bejėgė, nerišanti
vyriausybės, simbolinė.
Tačiau laimėjimai tvirtina, kad
einama prie istorinio atomi-
nių ginklų uždraudimo.

Rezoliuciją silpnina įvairūs
jos priešininkų prijungti
pasiūlymai. Ji bus atšaukta,
jei per nustatytą laiką nepa-
vyks susitarti su sovietais dėl
ginklų užšalinimo.
Reikalaujamas užšaldymas
turi būti „abipusis“, „nesun-
kiai patikrinamas“.

Kaip žinoma, prieš atominių
karą, prieš branduolinius
ginklus pasisakė JAV
katalikų vyskupai.

Pasaulyje vyksta didelis
sąjūdis prieš branduolinius
ginklus. Nors ji skatina, visos
mūsų žemės remia ir Maskvos
propaganda, bijodama naujų
raketų Vokietijos teritorijoje,
sąjūdis prasidėjo Europoje,
Amerikoje įvairiose religinėse
ir nereliginėse grupėse. Iki
gruodžio mėn. į Europą turi
būti atvežtos 572 vidutinio
nuotolio raketos, kurios galės
pasiekti Sovietų Sąjungos
teritoriją. Prieš tas raketas
organizuojama kampanija Euro-
pos miestuose ir kaimuose.

Britanijoje veikia Campaign
for Nuclear Disarmament
(CND). Jau 156 Britanijos
miestų savivaldybės yra
paskelbusios savo miestus
laisvomis nuo branduolinių
ginklų zonomis. Olandijoje
veikia įvairių denominacijų
taikos taryba (Inter-Church
Peace Council). Jau 71 olandų
savivaldybė paskelbė, kad bus
kovojama visomis legaliomis
priemonėmis prieš naujų raketų
išdėstymą jų apylinkėse.
Vakarų Vokietijoje daugiau 30
miestų, miestelių ir apygardų
tarybų paskelbė savo vietoves
nuo branduolinių ginklų
laisvomis zonomis.

Praėjusį mėnesį Briuselyje
buvo suvažiavę įvairių kraštų
miestų ir miestelių merai.
Vakarų Vokietijos taikos zonų
organizatorius Andreas

Kanclerio kalba

Bona. — Vakarų Vokietijos
kancleris Helmut Kohl pasakė
parlamente programinę
kalbą, kurioje išreiškė norą
palaikyti su komunistine Euro-
pa dialogą ir prekybos
ryšius. Jis paskelbė, kad liepos
4 jis važiuos į Maskvą pasi-
tarti su sovietų vadu Andropo-
vu.

Kancleris pakartojo, kad
Vokietija išleis naujas
branduolines raketas ir
pasveikino Andropovą už jo
naujus pasiūlymus sumažinti
raketų atakos galvūčių skai-
čių. Reikia ieškoti susitarimo,
kol dar nevelu, pasakė Kohl.
Jis kartu kaltino sovietus už
nepaprastą ginklavinimą,
kuris sukelia grėsmę sovietų
kaimynams ir siekia politinio
prievartavimo tikslų.

— Vakar Britanijoje vyko
savivaldybių rinkimai, nuo
kurių priklausys ir parlamen-
to rinkimų klausimas. Kiti
savivaldybių rinkimai bus
sekmadienį Ispanijoje, bus
renkami burmistrai ir miestų
tarybos.

Zumach pasakė, kad visa
Europa bus, lyg mozaikos
gabaliukai, padengta laisvų
zonų. Pirmiausia tos zonos
bus skelbiamos ten, kur jau
yra JAV atominiai ginklai.
Bonos vyriausybė iki šiol
nepaskelbė, kur numatoma
išdėstyti „Pershing“ irskriejan-
čias raketas. Tos vietos slap-
tos, nes bijoma vietinių
gyventojų reakcijos. Niekas
Europoje nenori gyventi šalia
raketų bazės, kurią konflikto
atveju sovietai pirmiausiai
pultų.

Nors taikos judėjimai
pasisako už taiką ir pirmiau-
sia prieš atominius ginklus,
kari pasaulyje tebevyksta.
Jungtinių Tautų sekretoriaus
raportas neseniai nurodė, kad
pasaulyje vyksta 40 mažų
karų, kuriuose dalyvauja 45
valstybės. Vietinių konfliktų
pasaulyje per paskutinius tre-
jus metus atsirado daugiau.
Nuo paskutinio raportu 1979
m. tik du „kareliai“ baigėsi,
prasidėjo šeši nauji, sakoma
raporte.

Nors didžiosios galybės
tuose karuose tiesioginiai
nedalyvauja, keturiuose
„paprastuose“ karuose sovie-
tai remia vieną pusę, o Ameri-
ka — kitą. Šiuo metu karo
žygiuose, sukilimuose, revoliu-
cijose dalyvauja apie 4.5
milijonai paprastais ginklais
ginklų karių. Spaudos
dėmesys šiuo metu yra paver-
gęs konfliktai Libane, Salvadore,
tačiau reikėtų daugiau rašyti
ir apie kitus karus: Irano-Irako,
Indijos tarpreligines
kovas, sukilimus Filipinuose,
Etiopijoje, Somaliijoje,
Angolos, Maroko, Kambo-
dijos, Afganistano, Ugandos,
Cado, Nikaragvos, Kolumbi-
jos ir kitų pasaulio dalių
regioninius konfliktus.

Prezidentas su spaudos atstovais

Washingtonas. — Prezi-
dentas Reaganas, pasikvietęs
į Baltuosius Rūmus šešis
korespondentus, turėjo su jais
ilgą spaudos konferenciją.
Prezidentas pasmerkė Kongre-
so bandymus atimti lėšas
slaptoms operacijoms Nika-
ragvoje. Pirmą kartą jis
pavadino sandinistų valdžios
priešus „laisvės kovotojais“,
kuriam jis mieliau teiktų
„višą“, o ne „slaptą“ paramą.
Nikaragvos valdžia tapo
„valdžia iš šautuvo vamzdžio“,
prieš kurią sukilo liaudis.

Prezidentas pasveikino An-
dropovą pareiškimą, kuris
siekia to paties, ko siekia ir
Amerika — sumažinti Europo-
je branduolinių jėgas. Jis atsi-
sakė kritikuoti JAV katalikų
vyskupų laišką. Jis jo neskaite-
tęs, ir gali būti, tai yra teisin-
gas bandymas siekti, ko ir
mes siekiame. — rasti kelią į
pasaulinę taiką, pareiškė prez.
Reaganas.

KALENDORIUS

Gegužės 6 d.: Evodijus,
Benediktas, Rokantus, Argas.
Gegužės 7 d.: Stanislovas,
Domicilė, Butautas, Danutė.
7:53.

ORAS

Debesuota, su pragiedru-
liais, temperatūra dieną 70 l.,
naktį 50 l.

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybauskas
Telef. — namų 847-1729

4144 So. Maplewood, Chicago, IL
Išrašo 269-7557 60632

PL SPORTO ŽAIDYNIŲ KOMITETO PRANEŠIMAI

PAPILDYTAS ORGANIZAVIMO K-TAS

Prieš kurį laiką į P.L.D. Sporto žaidynių organizavimo komitetą papildomai buvo pakviesti:

1. Pranas Berneckas iš Toronto, I-jų P.L. Sporto žaidynių org. k-to pirm.; 2. Rimvydas Sonda iš Toronto, Kanados Apygardos Sporto vadovas; 3. Algirdas Veliuona iš Baltimorės, Rytų Amerikos Sporto apygardos vadovas ir 4. Vytautas Jokūbaitis iš Clevelando, ŠALFAS-gos C.V. revizijos komisijos narys ir ilgametis sporto darbuotojas.

LEDO RITULIO ŽAIDYNĖS

Pasaulio Lietuvių Ledo Ritulio žaidynės įvyks Toronto, Kanadoje, š.m. gegužės 14 d. Dalyvaujančių komandų iš Bostono, Chicago, Detroito, Hamiltono, Montrealo ir Toronto. Žaidynės vyks nuo 9 val. ryte iki 6 val. vak. Centennial Park Arena, Etobicoke. Po žaidynių, 7:30 val. vak. didžiojoje Lietuvių namų salėje įvyks pokylis, kuriame dalyvauja visi žaidėjai ir svečiai. Bilietai iš anksto užsakomi pas Rimą Kuliavą Toronto, telef. (416)–766-2996.

KREPŠINIO VARŽYBOS

II-jų Pasaulio Lietuvių sporto žaidynių krepšinio varžybos numatomos vykti šiose klasėse: a) Vyrų (neriboto amžiaus), b) Moterų (neriboto amžiaus), c) Vyrų senjorų (1948 m. gimimo ir vyresnių), d) Jaunių A (1964 m. gim. ir jaunesnių), e) Jaunių B (1966 m. gim. ir jaunesnių), f) Jaunių C (1968 m. gim. ir jaunesnių). Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių klubams, komandoms ir kitiems vienetams. Užjūrio kraštai gali sudaryti savo rinkines. Visi žaidėjai privalo būti neabejotinai lietuvių kilmės. ŠALFAS-gos nariai privalo būti atlikę metinę 1983 m. registraciją.

Dalyvaujančių komandų skaičius nėra apribojamas.

Varžybos bus pravedamos dvejose fazėse: preliminarinėje — kur bus varžomasi grupėse, taškų (Round Robin) sistema ir baigminėje — kur kvalifikavusios komandos žais standartinėje vieno minuso (Single Elimination) lentelėje, su peržaidimu dėl 3-ios vietos. Kiekvienoje klasėje preliminarinių grupių ir baigminės varžyboms kvalifikavusių komandų skaičius priklausys nuo užsiregistravusių komandų skaičiaus.

Visos rungtynės vyks Illinois Universiteto, Circle Center salėje, South Halsted St. & Roosevelt Rd., Chicagoje, Ill. Varžybos vyks 7 dienas, pradedant sekmadienį, birželio 26 d. ir užbaigiant pagrindiniais finalais, šeštadienį, liepos 2 d.

Galutinė registracija atliekama iki gegužės 25 d., pas II-jų PLSŽ-nių Krepšinio varžybų vadovą Raimundą Korzoną: 2725 W. 84-th Place, Chicago, IL 60652. Tel. (312)–436-8535.

Smulkios informacijos pasiūstos visiems ŠALFAS-gos klubams bei užjūrio kraštams. ŠALFAS-gai nepriklausančios komandos, susidomėjusios dalyvauti II

PLSŽ krepšinio varžybose, gali kreiptis į bet kurį ŠALFAS-gos klubą ar tiesioginiai, į R. Korzoną.

Galutinis varžybų formatas, smulkus tvarkaraštis ir kitos paskutiniausios informacijos bus praneštos po galutinės dalyvių registracijos.

TINKLINIO VARŽYBOS

II-jų Pasaulio Lietuvių sporto žaidynių tinklinio varžybas numatoma prarasti šiose klasėse: a) Vyrų (neriboto amžiaus), b) Moterų (neriboto amžiaus), c) Mergaičių A (1964 m. gimimo ir jaunesnių), d) Jaunių (1964 m. gim. ir jaunesnių), e) Mergaičių B (1966 m. gim. ir jaunesnių), f) Mergaičių C (1968 m. gim. ir jaun.).

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių komandoms. Užjūrio kraštai gali sudaryti savo rinkines. Visi žaidėjai privalo būti neabejotinai lietuvių kilmės. Dalyvaujančių komandų skaičius neapribojamas. ŠALFAS-gai turi būti atlikę 1983 m. registraciją.

Kiekvienoje klasėje, preliminarinės varžybos bus vykdomos grupėse, taškų (Round Robin) sistema. Kvalifikavusios komandos žais baigminėje turnyre, kuris bus prarastas dvejų minusų (Double Elimination) sistemą vyrų bei moterų klasėse ir vieno minuso (Single Elimination) — priauglio klasėse.

Varžybos vyks 4 dienas, nuo trečiadienio, birželio 29 d. iki šeštadienio, liepos 2 d. imtinai, Illinois Universiteto, Circle Center salėje, South Halsted St. & Roosevelt Rd., Chicagoje, Ill.

Galutinė registracija atliekama iki gegužės 25 d., pas II-jų PLSŽ-nių varžybų vadovą Rytą Babicką: 18308 Hiller Ave., Cleveland, OH 44119. Tel. (216)–531-9329.

Smulkios informacijos pasiūstos visiems ŠALFAS-gos klubams bei užjūrio kraštams. ŠALFAS-gai nepriklausančios komandos, susidomėjusios dalyvauti II-jų PLSŽ-nių tinklinio varžybose, gali kreiptis į bet kurį ŠALFAS-gos klubą ar tiesioginiai į R. Babicką.

Galutinis varžybų formatas, tvarkaraštis ir kitos tolimesnės informacijos bus pranešta po galutinės dalyvių registracijos.

II-jų PLSŽ-nių komitetas

FUTBOLAS

SUNKI PERGALĖ PRIEŠ "SLOVAKS"

Jei kas galvojo ir dar tebe galvoja, kad perėjus į Metropolitan lygos žemesnę divizioną visos komandos iš baimės pagarbiai nusilenks ir be kovos atiduos pirmenybių taškus, tas turi greit pakeisti savo nuomonę. Į lygos naująją per mikroskopą žiūri ir kritiškai vertina ne tik komandos, bet ir rungtynių teisėjai. Paskutiniai, atrodo, tikrai žvairuoja. Pirmenybių varžybos bus kietos. Įvykusių rungtynių patirtis rodo, kad savo pranašumą reikės įrodyti išverme, technškai geresniu žaidimu, na, ir kantrybe.

Praėjusio sekmadienio rungtynėse prieš "Slovaks" "Litua-

Chicago rinkulio komanda "Gintaras" dalyvauja II-jų Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynių ledo ritulio varžybose Toronto. I eil. iš k.: A. Sobieskis, Povilas Krygeris, A. Rundzaitis, H.

Varaneckas ir R. Bartašius. II-jė: M. Bezdicek, K. Daly, A. Tuskenis, A. Racevicius, A. Mokitaitis, M. Mileris, M. Trakis ir V. Sekmakas. Nuotraukoje trūksta 10 narių.

nicos" komanda sužaidė ryžtingai ir kūdiškai taikiai, nors teisėjo sprendimai — 11 metrų bauda ir vieno mūsų žaidėjo neužtarnautas pašalinimas iš aikštės, nebuvo niekas kitas, kaip provokacija, arba visiškai nenusimanytas. Nuo pirmo puslaikio vidurio likę vienu žaidėju mažiau, mūsų vyrai kurį laiką dar sugebėjo savo priešininkus gerokai paspausti. Antrame puslaikyje prasidėjęs lietuvių žaidimas gerokai pasunkino, ir abi komandos pasikeitė įvartiais, kurių normaliai būtų išvengta. Tik likus kelioms minutėms žaisti, M. Jenigas iš susigrūdimų rezultatai padarė 3:2 "Lituanicos" naudai. Kitas du įvartius gražiais šūviais įkirtė B. Lenchartas. Kova buvo sunki. Iš daugelio kritiškų padėčių išgelbėjo vartininkas J. Putna. Nebuvimas komandoje vidurio saugo Audrius Krygeris buvo labai ryškus. Henry Jenigas, jr., sužaidė apgalvotai ir tvirtai.

Rezervas pralaimėjo 1:7. Jauniai įveikė "Slovaks" jaunių rezultatu 2:0 Mergaičių komanda, neoficialiomis žiniomis, sulaukė "Silver Bullets" 3:1. Mažiukų komanda pirmą kartą užtikrintai laimėjo prieš argentiniečių "Pampas" aukštu rezultatu 5:2. Jaunučiai sutriuškino Orland Parko "Stars" 8:0.

J. J.

SAVAITGALIO RUNGTYNĖS

Šį sekmadienį, gegužės 8 d., "Lituanicos" vyrų komanda žais pirmenybių rungtynes prieš vokiečių "Fortuna" komandą. Rungtynės bus Marquette Parko aikštėje 3 val. p.p.

Rezervas žais 1 val. Mergaičių, (kai kas vadina moterų), komanda žais čia pat prieš "Longshots" 5 val. vakare. Jauniai žais prieš "Maroons" A komandą Triton College aikštėje 10 val. ryte.

Šeštadienį, gegužės 7 d., mažiukai žais prieš "Eagles" 2 val., jaunučiai prieš ukrainiečių "Wings" 3:30 val. ir veteranai prieš "Croatan" 5 val. Visos rungtynės bus Marquette Parke.

EUROPOS TAURĖS VARŽYBOS

— Meisteryių taurės varžybos antrosieji pusfinalių rungtynės Hamburgo S. V. nugalė San Sebastian 2-1, o Lodzė su Turino "Juventus" baigia 2-2. Tuo būdu į finalą čia patenka Hamburg ir Turin, abi puikios komandos, ir laimėtojas neaiškus.

— Taurės laimėtojų varžybose FC Waterschei laimi prieš Aberdeen 1-0 ir Madrido Real prieš Austrijos Wien 3-1. Finale susitiks Aberdeen su Madridu.

— UEFA taurės varžybose Anderlecht nugalė Prahą 3-1 ir Craiova u-tas su Lissabona 1-0. Finale Anderlecht ir Lissabon.

— Italijos pirmenybėse pirmauja AS Roma, V. Vokietijoje Hamburgo S.V., Anglijoje F.C. Liverpool, o Sov. Sąjungoje Maskvos "Torpedo" su Vilniaus "Žalgiriu" 6-je vietoje.

V. Krikščiušas

GOLFAS

PAVASARIO TURNYRAS

Golfui, kaip ir kitiems lauko žaidimams, yra svarbu geras oras, ypač pavasarį. Golfo turnyrui vietą reikia rezervuoti net prieš 6 mėnesius. Mūsų pavasario turnyrui, kuris įvyko balandžio 24-tą, oras buvo neblogas — vėjutas ir šaltokas, bet jei nelyja ar nesninga, tai mes esame pripratę prisitaikyti prie vėjo ar šalčio. Susirinko 60 golfinkų iš šis skaičius yra labai geras, o ypač kai dėl kitų renginių daugelis mūsų narių negalėjo dalyvauti.

Pirmą vietą laimėjo Tomas Lapas su 77 (Gross score).

Moterų klasėje I-ma vieta teko Aldonai Vaitkieni, 2-ra A. Bruzieniei ir 3-čia — B. Cook.

Po išlyginamųjų smūgių (Net score) laimėtojai yra: A klasėje I-ma v. Tomas Lapas, 2-ra v. Arūnas Vasys ir 3-čia v. Tomas Vaitkus.

B klasėje, I-ma vietą pasidalino Jonas Kubilius ir J. Cinkus, 2-ra — D. Varnaitis ir 3-čia J. Astrauskas.

C klasėje, I-ma v. Z. Urba, 2-ra A. Paulavičius ir 3-čia Mark Lantz.

D klasėje I-ma v. J. Pauga, 2-ra G. Krikščiušas ir 3-čia J. Baranaukas.

Jaunių klasėje, I-ma v. A. Mikuzis, 2-ra E. Kaveckas ir 3-čia V. Izokaitis.

Arčiausiai su vienu smūgiu prie lazdelės Jonas Kubilius ir su dviem smūgiais — Tony Kazakevičius.

Mūsų klubas sveikina savo narių p. Stasį Barą, Senior vice-pirmininką — Standard Federal taupymo įstaigoje naujose pareigose.

B. R.

AUSTRALIEČIAI LAUKIAM

Los Angeles L.S.K. "Bangos" pirmininkas Algis Šėkas viešai Australijoje ir dalyvavo Pabaltiečių sporto šventėje. Ten pat tarėsi su Australijos lietuvių išvykos vadovais ir sportininkais. Jis jiems užtikrino, kad "Bangos" klubas ir Los Angeles lietuviai jau baigia pasiruošti priimti australiečius kuo puikiau ir nuo širdžiausiai. Jau numatytos ir suplanuotos rungtynės ir išvykos į Disneyland ir filmų studijas, o taip pat ir išleistuvių pokylis.

Pats "Bangos" pirmininkas yra gyvenęs Australijoje ir buvęs jos lietuvių sporto šventių dalyviu.

Australiečiai viešės Los Angeles mieste tuoj po žaidynių Chicagoje ir bus ten 4 dienas.

Clevelande australiečių priėmimo k-tą sudaro: pirm. Vladas Plečkaitis, Jurgis Malskis, Romas Bublys, Juozas Kijauskas, Kristina Rodčionaitė ir Romas Apanavičius. Nakvynės tvarkys Clevelando LB apylinkės pirm. Jurgis Malskis, Vytautas Snieckus — susipažinimo koordinatorių, spaudos atstovai Vacys Rociūnas, Aurelija Balasaitienė ir Juozas Sternpulis "Tėvynės Garsams". Planuojamas susipažinimo vakaras ir sporto rungtynės, o nuoširdi globa ir svetingumas užtikrinami, nes Clevelando lietuviai gerai žino, kaip nuoširdžiai Australijoje buvo priimti Amerikos lietuvių sportininkai, skautai ir Clevelando "Grandinė".

Tuo pačiu pranešama, kad geg. 7 d. 5 val. p.p. šaukiamas visuotinis LSK "Žaibo" susirinkimas. Dalyvavimas visiems sportininkams ir tėvams labai svarbus, nes bus sprendžiamas tinkamas klubo dalyvavimas žaidynėse ir kiti gyvybiniai reikalai.

"Žaibas" yra ir pirmasis mūsų klubas, įsteigęs raketbolo sekciją. Jos vadovu yra buvęs mūsų krepšinio rinktinės žaidėjas Algis Motiejūnas. Raketbolas yra įtrauktas į P.L.D. Sporto žaidynių programą, o "Žaibas" žada būti tinkamai atstovaujamas.

Detroito L.S.K. "Kovas" liko vienintelis klubas, kur vis dar tyli. Jokie pranešimo spaudai, o svarbiausiai, Australijos išvykos vadovybei, kuri jau pradeda nerimauti. Reikia tikėtis, kad greitai laiku viskas bus sutvarkyta.

— Ritminėje gimnastikoje pasaulinės taurės varžybos vyko Jugoslavijoje. Dalyvavo Dalia Kutkaitė ir laimėjo aukso medalį kompozicijoje su kaspinu, o daugiaukovėje antrą vietą.

— Rankinio aukščiausios lygos moterų pirmenybės Lietuvos komandoms baigėsi blogiau negu bet kada. Kauno "Žalgiris" liko 8-je vietoje, o Vilniaus "Eglė" 10-je.

— Krepšinio pirmenybės aukščiausios lygos antrųjų arba prierauglių komandų pasibaigė Taline. Kauno "Žalgiris" prieauklis laimėjo 16 rungtynių iš 19 ir baigė pirmoje vietoje. Vilniaus "Statyba" taip pat pasirodė pasigerėtinai baigdamą 4-je vietoje ir paskutinėse rungtynėse nugalėdama Taliną 77-76. "Žalgiris" paskutinės rungtynės laimėjo prieš Maskvos "Dinamo" 114 - 102 ir prieš Kijevą 113-92.

Sov. Sąjungos rinktinė žaidė Goettingene prieš V. Vokietijos rinktinę ir laimėjo 91-74. A.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS - 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$47.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$45.00. Foreign countries \$47.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Užsienyje	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$45.00	\$27.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius tašo savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. — Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. VILIJ LABANAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA
Clear Ridge Medical Center
6745 W. 63 St., Chicago, Ill.
Ofs. tel. 586-2611
Answering Service — 374-4828
Valandos pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKAS

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
o-8 antr. 12-6 penkt. 10-12 1-o

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v. p. p. tik susitarus

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždarvta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm. antr. ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS ŽLOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt.
2-7, šeštadieniais pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ketv. ir penkt. 12-5
antr. 12-3; šešt. — tik susitarus

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6444
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-4 ir
7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKS A
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000; Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet ir o-8 val. vak.
Treč. ir šešt. — tik susitarus

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm.,
antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIILIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir o-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

MŪSŲ MISIJA

Savo paskutinėje kalboje JAV kongrese prezidentas R. Reaganas dar kartą labai išryškino komunistinių kraštų vykdomą agresiją Centro Amerikoje: Matyt, kad komunistas prarado viltį savo propaganda laimėti naujas šalis, tai dar labiau palinko į teroro, žudynių, pilietinių karų, į jėgos ir prievartos kelią. Tai atgraso nuo komunizmo ne tik pačius patriotas, kurie tenori ramios sąlygose vystyti savo kraštų gerovę, ne tik demokratinio nusistatymo žmonės, kurie biau irsi prievartos, teroro, žudynių veiksmams, bet ima atstumi ir kai kuriuos marksisčius, net ir iš pačių komunistų eiliu. Vienas iš tokių yra Roger Garaudy, apie kurį plačiau informuoja filosofijos profesorius Marcel Neusch, Prancūzijoje, Nimes medicinos ir teisės mokyklų kapelionas, savo naujoje knygoje "The Sources of Modern Atheism", kuri išleido Paulist Press, New York.

Cia autorius ypač tiksliai perteikia pažinimą naujesniui ateizmo apaštalu: Feuerbacho, Markso, Freudo, Nietzsche, Sartre, Garaudy, Blocho, tik gaila kad vien negausiomis užuominomis pateikia jų ateistinių pažiūrų kritiką. Vis dėlto duodama įdomių žinių apie Roger Garaudy kelią. Jis 36 metus buvo Prancūzijos komunistų partijos narys. Beveik 20 metų buvo vadovaujantiuose partijos postuose. Tačiau jis ėmė kelti tikrosios laisvės ir žmoniškumo reikalą, net nepabūgo kritikuoti Sovietų Sąjungą. Užtat devynioliktasis partijos kongresas 1970 m. jį išmetė iš partijos. Turbūt, labiausiai partiją paveikė jo 1968 m. išleista knyga "Komunizmo krizė", kur jis kritikavo prancūzus komunistus ir Sovietų Sąjungą Prancūzijos komunistus jis kritikavo dėl jų besąlyginio priklausomumo Sovietų Sąjungai, o Sovietų Sąjungą už prievartinę primetimą savos tvarkos. Jis net išdrįso skelbti, kad "tikrasis pasikeitimas visuomenėje teįvyks tada, kai patios masės ims spręsti savo likimą", taigi kai turės laisvės paties tvarkytis.

Garaudy išdrįso pakritikuoti net ir komunizmo laikyseną krikščionybės atžvilgiu, tardamas, kad krikščionių tikėjimas, kuris buvo lyginamas prie opiumo, dabar tampa "mielėmis pakeisti pasauli". Ir šitoks tikėjimas neturi būti varžomas. Anot Garaudy, Marksas ir Leninas vienašališkai žiūri į religiją, kai ja skelbia esant opiumu. Garaudy skelbia, kad tikėjimas gali turėti ir "pozityvų, progresyvių vaidmenį", net anot jo tapdamas revoliucine jėga. Religija nustoja buvusi "mitologinė priebėga", o darosi dinamiškos jėgos šaltiniu. Savo knygoje "Parole d'home" (Žmogaus žodis) jis net išdrįso parašyti: "Kryžius išmokė mane reikalingo atsakymo. Priskelbimas išmokė mane žvelgti į anapus. Aš esu krikščionis". Taip prabilo beveik keturis dešimtmečius buvęs komunistų partijos narys, buvęs jų vadovas, biau redamas Maskvos komunizmo prievarta. Jis, iš esmės nekeisdamas savo pasaulėžiūros, išryškina reikalą sukurti žmonišką kelią.

Toje pačioje M. Neusch knygoje suminiamas atvejis, kaip Sovietuose, kur mokiniams už drausta vieša malda, Tania Chodkevič parašė: "Jūs galite melstis, bet taip, kad tik vienas Dievas tegirdėtų". Už tą eilutę ji buvo nubausta 10 metų kalėti.

Blogiausia, kad ta komunistinė prievarta yra visur tokia pat, kur tik komunizmas įsigali. Graudus likimas Vietnamo, Kambodijos žmonių. Tarp

naujesnių leidinių yra Peter Townsend knyga "The Girl in the White Ship". Cia nupasakojamas tragiškas likimas grupės vietnamiečių, kurie turėjo bėgti nuo komunistų teroro. Laivu išplaukė 51 žmogus. Vandenyne laivas buvo pradaužtas užplaukęs ant koralų seklumos. Greitos pagalbos nebuvo. Badu išmirė visi tuo laivu bėgusieji, pasilikę gyva tik viena trylikos metų mergaitė Hue Hue papasakoti apie tą baisią juos ištikusią tragediją. Knygos autorius apklausingo pabėgėlius iš rytų Azijos, priglaustus Singapure, Kualoj, Lumpure, Hong Konge, Tokijo ir Londono miestuose, aplankė tų pabėgėlių lūšnas Laemsinge, Tailande, Malaizijoje. Visur rado žmones, kurie buvo patyrę, koks žiaurus komunizmas ir kurie viską palikę bėgo iš gimtojo krašto. Surinkęs duomenis, P. Townsend skelbia, kad vien iki 1979 m. vidurio tokių pabėgėlių iš rytų Azijos jau buvo arti 300,000, o kita tiek jų buvo nuskenusių jūrose. Išbėgdami jie žinojo visus pavojus, bet tie pavojai jiems buvo mažiau bausis, kaip pasilikimas komunistų valdžioje.

Apklausinėjęs Hue Hue bei kitus vietnamiečius, knygos autorius liudija, kaip komunistai uždarė katalikų bažnyčias ir budistų šventoves, kaip buvusius tarnautojus kankino uždarę ir vadinamus perauklėjimo lagerius, kur daugelis jų mirė dėl išbadėjimo ir mediciniškos pagalbos stokos. Kaliniai tuose perauklėjimo lageriuose turėjo miegoti ant pilkos žemės, turėjo keltis prieš aušrą ir dirbti iki nakties tamsos, buvo mušami ir užmušami. Hue Hue tėvo, laikrodininko, visos prekės ir net rankiniai komunistų buvo konfiskuoti ir jis vos įstengė išsipašyti gražinti laikrodžių taisymo įrankius, kad galėtų "tarnauti liaudžiai".

Nuo tokio kruvino teroro gyventojai bėgo, kur galėjo. Jau 1977 m. pabaigoje Tailande pabėgėlių iš Kambodijos, Laos ir Vietnamo buvo arti 100,000. Tų komunistų iš tėvynių išbėgusių ramių piliečių — pabėgėlių tragedijos baisumą galima suprasti tik skaitant tokias knygas, kaip minėtoji "The Girl in the White Ship".

Kruvino komunistų žiaurumo nekeičia nei vieta, nei laikas. Tas kartojasi ir dabar. Iš "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" ir iš "Aušros" mes žinome, kas dabar darosi Lietuvoje. Iš kitų pavergtų tautų bene geriausiai informacijas perteikia ukrainiečiai. Jų JAV-se leidžiamas savaitraštis "The Ukrainian Weekly" kiekviename numeryje turi specialų skyrių "Dissident profile", kur duodamos naujų komunizmo aukų nuotraukos ir jų gyvenimo bei kančių aprašymai. Balandžio 24 d. numeryje aprašoma apie Mykolą Matusevič, vieną iš dešimties vadinamos Helsinkio grupės steigėjų 1976 m. Jis jau kalinamas 6 metai. Jo žmona filologė Olga Heyko, 29 metų, 1980 m. buvo pasmerkta trejiems metams į darbo vergų stovyklą, tačiau bebaigiant kalnimo terminą, jai užgule nauja grėsmė: 12 metų naujo kalnimo už "antisovietinę agitaciją ir propagandą". Matusevič laikomas Cistopol kalėjime, o jo žmona filologė Olga Heyko laikoma už 1000 kilometrų nuo jo Odesoje. Tas pats laikraštis praneša, kad Maskvoje nuteistas 7 metus kalėti matematikas, laisvos darbo unijos aktyvistas Valery Senderov.

Laisvojo pasaulio žmonės tenepamiršta visur ir visada, kur tik galima kelti aiškų komunistų kruvinus darbus ir organizuoti viešąją nuomonę prieš tuos tarptautinio masto žiaurumus.

Juoz. Pr.

PARODA "AUŠROS" ŠIMTMEČIUI PAMINĖTI

Pasikalbėjimas su Bronium Kvikliu, draudžiamosios spaudos parodos rengėju

Siemet sueina 100 metų nuo pirmojo "Aušros" numerio pasirodymo Prūsiose. "Aušra" nebuvo pirmas lietuviškas laikraštis, bet jis uždegė ryto spindulius — tautinį atbudimą. Jis pažadino knygnešius, rizikuojant savo laisve ir gyvybėmis, slapta nešti ryto aušros spindulius, vėliau skambinti "Varpu", užguitai tautai šviesti "Apšvieta". Tai suaktyvina, kurią verta paminėti įvairiais būdais, kad dabartinės lietuvių kartos prisimintų sudėtas aukas ir tuos sunkumus, kuriuos reikėjo nugalėti, kad lietuviškas spausdintas žodis pralaužtų ledus ir pavergtų Lietuvą ir lietuvių širdį.

Pasaulio lietuvių dienos, kuriose dalyvaus iš viso pasaulio sulėkę lietuviai, kuriose įvairūs renginiai primins lietuvių išeivijos uždavinius tautai dabartyje, yra proga pasisemti stiprybės iš praeities — iš savo senolių, aukojusių savo didžiausias pastangas, prievarta keliausių net į Sibiro taigas, kad tauta atsibustų ir suprastų savo tautinius uždavinius. Atėjus laikui, tas atsibudimas jau reikšėsi nepriklausomybės troškimu ir jos iškovojo. "Aušros" šimtmečio proga ir rengiama pogrindžio spaudos paroda, kurioje bus nuo "Aušros", nuo ankstyvesnių spaudos leidinių iki dabarties komunistų okupacijoje leidžiamos lietuviškos spaudos, už kurią nebijo pavergti kentėti — eiti senųjų knygnešių pėdomis į kalėjimus, į Sibiro tremtį ir kentėti persekiojimus.

Štai keletas klausimų ir paties parodos rengėjo Broniaus Kviklio atsakymų. Jis savo turtingus rinkinius panaudoja lietuviškai dvasiai stiprinti.

— Jūs rengiate Pasaulio lietuvių dienos draudžiamosios lietuvių spaudos parodą. Kada ir kur ji prasidės ir kada baigsis?

— Paroda skirta "Aušros" šimtmečiui paminėti. Prasidės birželio 26 d., kai ji bus iškilmingai atidaryta PLB atstovams pagerbus žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Vys Jaunimo centre ir užims visą apatinę salę. Kada ji baigsis — į šį klausimą sunkiau atsakyti. Chicagoje bus uždaryta liepos 5 d. Tačiau iš čia eksponatai bus pervedti Vokietijon, Augsburgio mieston, ir bus rodomi

Europos lietuvių dienų metu liepos 24-31 dienomis. Atrodo, kad man teks eksponatus parlydėti, nes esu pakviestas skaityti paskaitą "Aušros" genezės tema. Gal rudenį parodą teks pervežti Clevelandon, nes Dievo Motinos parapijos klebonas kun. G. Kijauskas prašė mane perkelti parodą į Clevelandą.

— Kokio pobūdžio paroda? Ką suprantate "draudžiamąja spauda", ar turite pakankamai eksponatų ir kiek jų bus?

— Paroda apims visą draudžiamosios spaudos metą, taigi ir priešaušrinį laikotarpį. Praktiškai teks parodyti seni lietuvių leidiniai, išleisti prieš spaudos draudimą, toliau — įvairi lietuviška literatūra (laikraščiai, žurnalai, knygos) išleisti spaudos draudimo metu, na, ir gal kai kurie ryškesniai leidiniai, išleisti tuojau spaudą atgavus — visa tai labai išsasi.

Tačiau lietuvių spauda buvo draudžiama ne vien tik 1864-1904 m. Okupantai ją draudė karo metu ir dabar tebedraudžia. Taigi bus parodyti lietuvių pogrindžio spaudos, leistos 1942-1944 m. vokiečių okupacijos metu, o taip pat II bolševikų okupacijos metu 1945-1952 ir 1972-1983 metais pavyzdžiai.

— Ar parodoje pateiksite spaudos originalus ar rodysite jų kopijas?

— Stengsimusi išsiversti originalais ir tik retesniais atvejais, kur ko ypatingesnio "trūksta", rodyti kopijas. Juk originalai daug vaizdžiau ir įtikinamiau kalba, kaip kopijos.

— Ar parodoje bus ir vaizdinių priemonių, kurios parodytų draudžiamosios spaudos meto kovas prieš okupantus?

— Didžioji dalis parodos bus vaizdinė. Lankytojas neturi galimybės skaityti leidinius bei dokumentus, tačiau jis mielai domisi nuotraukomis, vaizdais. Taigi bus labai platus knygnešių skyrius. Tai akivaizdūs draudžiamosios spaudos meto didvyriai, ir jie nebus užmiršti. Bus pateikti gal apie 100 jų nuotraukų ir kitų vaizdinių dalykų. Tačiau pastarojo draudžiamosios spaudos meto vaizdinių priemonių bus mažiau.

— Kokių retesnių eksponatų galima bus matyti parodoje?

— Pateiksiu daugiau kaip

dviejų metų "Aušros" originalus, kuriuos 1944 m. rudenį, traukiantis iš Lietuvos, savo kelionės kuprinėje išsaugojo mano žmona ir pėsčia atnešė iš Tauragės ligi Karaliaučiaus. Turiu gal 15-os metų "Varpo" numerius, visą "Apšvieta", "Žinyčia", daug "Ūkininko", "Tėvynės Sargo" ir kitus retesnius leidinius. Pateiksiu ir senosios Amerikos lietuvių spaudos pavyzdžių, nes jie buvo leisti spaudos draudimo metais ir neretai pasiekdavo Lietuvą. Bus platus skyrius knygų, išleistų spaudos draudimo metais Prūsiose, Vilniuje, Amerikoje ir kitur. Esu surinkęs daug senų maldaknygių, išleistų spaudos draudimo metais. Turiu daugybę kitų "Aušros" gdynės leidinių. Yra net pora "Nusidavimų" numerių, taip pat charakteringusių Mažosios Lietuvos lietuvių leidinių, nors jų faktiškai nebegalima priskirti prie draudžiamosios spaudos pavyzdžių.

Ar bus atžymėti ir kokie būdu aušrininkai ir kiti draudžiamosios spaudos darbuotojai?

— Taip, nebus pamiršti. Bus pateikti standuose jų atvaizdai, kai kurių jų (J. Basanavičiaus, J. Šliūpo, M. Jankaus, J. Tumo-Vaižganto, Mortos Zauiniūtos, J. Višteliausko ir kt.) originalūs autografiniai, taip pat aušrininkų, varpininkų ir kt., bet kuriuo laiku išleisti raštai, jų nuotraukos, įvairūs atžymėjimai.

1942-1944 m. rezistencinę spaudą pateiksiu originalais, bet 1945-1952 m. pogrindžio spaudą tik kopijomis, tik Dainavos partizanų slėptuvėse išleistas dainorėlis bus originalas, kurį savo kuprinėje per įvairias užtvaras anuo metu atgabeno J. Lukša-Daumantas. Bus išstatytas jo atvaizdas ir originalus J. Daumanto laiškas, rašytas 1947.V.19 okup. Lietuvoje ir persiųstas per Lenkiją į JAV. Jo originalą man pateikė Pr. Nenorta.

1972-1983 m. pogrindžio spauda bus pateikta daugiausia iš okup. Lietuvos atsiųstais originalais, kurių turio porą tuzinų. Bet bus kiek ir kopijų.

— Ar manote, kad bus galima parodon atsivesti ir svetimtaučius ir ar jie galės suprasti lietuvių kovą už savo žodį Rusijos vergijoje, savo

— Kur netrauks. Pats esu ne sykį tyliai pasvajojęs, bet niekada nepagalvojau, kad galėtų atsitiikti taip greitai.

— Ne greitai, ne, — nusijuokė profesorius. — Tik, kai parsiėsi doktoratą, o tam reikės praversti porą, gal net trejetą metelių.

— Jeigu tik stipendija taip ilgai laikys, o laikas, — numojau.

Namo grįžau kaip raitas. Net ir Danutės reikalas lyg į antrą vietą nutolo. Kai viskas atrodė taip išsilyginę, ką reikė palaukti porą ar trejetą metelių. O jeigu ji nelauks? Nors aną rytą ir nenorėjo skubėti, bet jeigu nelauks? Dygulus nuėjo per širdį, kad per tiek laiko kaime sėdėdama gali už ko nors kiti užkliūti, bet tas dygulus nebebuvo labai skaudus. Negeras, bet ne toks, kokio diegiamas atvažiavau rudenį. Net pagalvojau: jos kaltė būtų, ne mano, jeigu nelauktų.

Ant stalo gulėjo Savutės laiškas. Ne Danutės. Net krūptelėjau. Su namais taip retai laiškais pasikeisdavom, kad tas atrodė lyg su kokia negera žinia. Prapleščiau. Ji rašė, kiek daug visokių atsitiikimų atsitiikę nuo to laiko, kai išvažiavau. Kiekvieną šeštadienį vis žvalgoi į takus, manęs lūkurioja, bet taktai kaip tušti, taip tušti. Ir pašte laiško vis nėra. Užtat ji ir rašo. Tėvui nugarą jau taip pasitaisė, kad net užmėnė iš miško popiermalkės vežti. Kartais ji pati pavaduojanti, nors tėvas ir nenori leisti. Motinai akys vis silpnėja. Šiaip viską gerai mato, tik paskaityti darosi sunku. Danutė jau vaikšto. Praeitą sekmadienį jau matė bažnyčioje. Tokia pat eiki, kaip ir visada. Nepasakytum, kad buvo koją nusilaužusi.

Antanas niekur nematyti, bet visi šneka, kad su tėvu jau susitaisė, tik Danutės dar negali perkaltėti. Sako, ir susitaisė tik todėl, kad Skubas pažadėjęs

Lietuvos praeities didvyriai — knygnešiai. Nuotrauka iš rengiamos parodos "Aušros" šimtmečiui paminėti (iš Br. Kviklio archyvo).

Nuotr. Juozo Mažeikos

idejas bolševikų ir nacių okupacijoje?

— Tik iš dalies. Paroda skirta lietuviams, tiek vietiniams Chicagoje gyvenantiems, tiek iš kitų kraštų atvažiavusiems, mūsų jaunimui. Svetimtaučiams reiktų ruošti kiek kita forma, pateikti kai kurių dokumentų vertimus, uždėti nelietuviškus užrašus. To visko šioje parodoje nebus. Tačiau svetimtaučių nereiktų "išvyti". Jei tokių atvyktų, tektų vadovams apie mūsų spaudos vargingą kelią paaiškinti jiems suprantama kalba.

— Kokių išpūdį parodos lankytojas galės išsinešti iš parodos grįždamas?

— Norime jiems parodyti didvyriškus knygnešių — praeities ir dabarties — darbus bei aukas, o taip pat laisvės troškimus vergijoje.

— Kiek bus iš viso eksponatų ir kaip jie bus parodoje pateikti?

— Parodos ruošia atima daug laiko ir darbo, taigi nėra kada eksponatus suskaityti. Tai galės padaryti jos lankytojai ir recenzentai, jei norės. Apytikriai galima pasakyti, kad jų bus apie 1000. Gal pusę jų (daugiausia iliustracinę ir dokumentinę medžiagą) bus

pateikti ant kardoninių lapų (skydu), kurių bus apie 50. Ten bus ir reikalingi parašai, kuriuos mums pagaminio "Draugo" spaustuve. Knygos bei reiki seni leidiniai (jie labai trupa...) bus padėti ant stalų ir padengti celofaniniu popierium. Galima bus į juos žiūrėti, net "pirštais badyti", bet vartyti — jau ne.

— Kas parodą organizuoja, iš kur kilo iniciatyva ją ruošti?

— Šią parodą suruošti mane pakvietė JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Ingrida Bublėnė. Dirbame sutartinai su ja, II Pas. Lietuvių dienų rengimo komisijos pirmininku dr. A. Razma, "Pasaulio lietuvių" redaktorium Br. Nainiu. Jie patikrino ir parodai reikalingas lėšas.

— Iš kur imate eksponatus ir kas techniškai parodą ruošina vykdo?

— Visi eksponatai paimti iš kuklaus mano lituanistinio archyvo. Reikalingus, kartais labai sudėtingus per fotografavimo darbus iš įvairių leidinių ir mažų originalų atliko mano geras asmeniškias bičiulis, buv. mokytojas, gyvenęs Chicagoje (Nukelta į 5 psl.)

DUOBĖS

JURGIS JANKUS

49

— Dar nieko tikra, — atsakiau. — Kol diplomu neturiu, sunku ką daryti. Mano advokatas sako, kad galėčiau pasilikti pas jį. Būtų gera praktika. Bet dar ir pats nežinau. Gal diplominių darbų reikės rašyti iš naujo. Nepajūsiu, kai ir pavasaris ateis.

Profesorius nusijuokė.

— Dėl diplominio nesirūpink. Jis labiau panašus į disertaciją, negu į diplomą. Jis pasakytum, jeigu pasiūlyčiau metus kitus užsieny pastudijuoti? Nusimėkė džiaugsmas labai panašus į išgastį.

— Į užsienį? — tepasakiau.

— Kad ir į Berlyną. Tarptautinė teisė atrodo patiam prie širdies. Pastudijuotum.

Jutau, kad už tų žodžių yra daugiau, bet, užuot tiesiai klausęs, pasakiau:

— Smagu būtų, ir labai norėčiau, bet kad jau ir dabar tėvus visiškai sausiai išsunkiau. Gal po metų kitų, kai šiek tiek užsidirbsiu.

— Paties vietoje būdamas, dėl to galvos nesukčiau, — paspaudė alkūnę. — Švietimo ministerija fakultetui duoda porą stipendijų. Jos nelabai didelės, ypač kaip Vokietijoje, bet studentiška gyvenimas šiaip taip išsiverstums, o grįžęs galėtum iš karto pradėti dirbti universitete. Savų jaunų profesorius mums verkiant reikia. Tą ir pats gerai žinai. Tik, žinoma, jeigu profesūra netraukia, — pridėjo ir sakinį užbaigė pečių truktelėjimu.

Juoz. Pr.

prie sutartos pasogos dar penketą pridėti. O pačiam laiško gale trumpai prikerpta, kad jau pardavė linus, sukrupstę, kiek dar prie savęs turėję, ir siunčia man, kad nusipirkčiau naujus drabužius. Mokykloj, sako, gali dar būti geri ir tie, bet juk reikės ir tarp žmonių pasirodyti. „Duonos mums užtenka savos, ūkį man palieki, tai ir pasogos nereikės, jeigu kovos nuvirbelis po kojų pasimaišys. Kam mums tie pinigai?“ — nuvertė juokais. Net paraudau. Žinojau, kad naujų drabužių reikės labiau, negu kada nors reikėjo, bet vistiek paraudau, kad jų paskutinį centą, net neprašytą, krausiuos ant savęs.

Po visam laiško pakraštį smulkiom raidėm, lyg tarp kita ko, dar prirašė: „O senis Skubas tebeįvyksta. Ne ant tavęs vieno. Ant mūsų visų. Sekmadienį abi su mama susitikom pačiam didvyrių rinkelės. Mudvi pasveikinom, o jis net nemirktelėjo. Kaip ėjo galvą išskėlęs, taip ir nuėjo. Nuplaukė, kaip didelis laivas“.

Ilgai sėdėjau. Atsiverčiau knygą, bet jokios minties negalėjau sugauti. Skaičiau laišką, svarsčiau, ką pasakė profesorius ir ką pasakys Danutė, kai sužinos, kad keliu sparnus į užsienį. Jeigu pirma taip tvirtai galvoju gauti kokį nors darbą, nesvarbu kokį, tik tai pastovų ir tuoj ją ištraukti iš po tėvo sparno, iš po kurio ir ji pati norėjo ištrūkti, tai dabar atsistoju prie kitą dilemą.

Toliau pasimokyti baisyti norėjau, baisyti norėjau ir pamatyti, koks yra pasaulis už Lietuvos sienų, nors ir ėmė nerami baimė, bet noras pamatyti buvo didesnis už ją. Tik kur dings Danutė? Ar dėl jos atsakyti visko? Ne, ne visko, bet užsienio ir profesūros, kurios norėjau labiau, negu ko kito. Norėjau mokytis ir mokyti, norėjau parašyti knygų, kurių neturėjom, norėjau daug ko, bet žinojau, kad ir Danutė turi pasakyti savo. Staiga pajutau, kad aš nebe vienas, kad mano reikalai — nebe mano vieno reikalai, kad turiu viskuo dalintis.

(Bus daugiau)

KULTŪRA IR KULTŪRININKAI CLEVELANDE

Clevelandas — vienas iš lietuvių kultūrinių centrų JAV-se. Čia leidžiama "Dirva", "Naujoji viltis", "Mūsų žingsniai", čia redaguojama "I Laisvę" ir "Švietimo gairės". Tik Chicago, New Yorkas, Los Angeles yra kiti miestai, turį savo lietuviškus laikraščius.

Clevelandas didžiulioji "Grandinė", Čiurlionio ansamblių, Vyrų orkesto, Sv. Jurgio, Dievo Motinos parapijos, Ramovėnų chorais. Mūsų solistai: Aldona Stempušienė, Irena Grigaliūnaitė, Julius Kazėnas yra koncertavę daugely lietuvių kolonij. Pianistai: prof. Andrius Kuprevičius, Birutė Smetonienė su sūnumis Antanu ir Vytautu, Vytautu Puškoriumi ir eilę priagančių talentų, kaip Kristina ir Ilona Kuprevičiūtės, prapūties instrumentalistų klasę. Jauna muzikė ir dirigentė Rita Čyvaitė-Kliorienė.

Rašyto žodžio kūrėjai: Balys Gaidžiūnas, Vacys Kavaliūnas, Balys Auginas, Aurelija Balasaitienė, Viktoras Mariūnas ir Algis Rukšėnas — mūsų tarpe gyvenę rašytojai ir poetai. Lietuviško švietimo vadovėlių autoriai: Vida Augulytė-Bučmienė ir dr. Danguolė Tamulionytė. Sv. Kazimiero liutuanistinė mokykla, Vysk. Valančiaus lietuviški nekalbantiesiems kursai. Neakivaizdiniai lietuvių kalbos kursai, Aukštesnieji pedagoginiai kursai — stipri na gimtosios kalbos žinias. "Tėvynės garsų" ir "Gyvenimo varpų" transliacijos praturtina lietuviškojo gyvenimo buitį.

Dievo Motinos N.P. parapija, kaip reta kuri parapija šiame krašte ar kitoje pasaulio dalyje, jungiasi ir kultūrinio gyvenimo praturtinimą simfoniniais koncertais, solistų, instrumentalistų, ansamblių renginiais, minėjimais, parodomis. Atrodo, kad ir Sv. Jurgio parapija ateity nepasileiks nuošaly nuo šio kultūrinio judėjimo, LB apylinkė ir kitos organizacijos įvairiomis progomis savo įėjimas ir kvietimai solistais, chorais vaidinimais įstiepia į renginių kalendorių.

Anksčiau buvo gražiai reprezentuojamas ir sceninis menas Clevelande su Jaunimo, "Vaidilos", Dramos studijos teatrais. Džiugu, kad "Vaidila" vėl grįžo į scenos darbuotojų eiles.

Kultūrinis Clevelando gyvenimas buvo gyvas, tokiu jis nori išlikti ir ateity. Prisimintina, kad pvz., 1968 metais Clevelande savo centrą turėjo net septynios centrinės lietuvių organizacijos: Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Pasaulio Lietuvių Gydytojų sąjunga, Lietuvių Krikščionių Demokratų sąjunga, Lietuvių Fronto Bičiuliai, Lietuvių Valstiečių Liaudininkų sąjunga, Moksleiviai ateitininkai ir Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio auklėjimo sąjunga. Tuo metu veikė ir 48 lietuviškos organizacijos. Šiuo metu savo centrą turi LB Krašto valdyba, LB Kultūros taryba ir LKB Ramovės centro valdyba ir gyvenime reiškiasi 31 kultūrinė, visuomeninė savišalpinė organizacija.

"Antras kaimas"

Balandžio mėnesio du savaitgaliai buvo sceninio meno

dienos: balandžio 16 d. matėme Chicago "Antrą kaimą" ir balandžio 23 d. — atsikūrusio "Vaidilos" teatro dramatinės literatūros vakarą.

"Antrą kaimą" pasikvietė JAV LB Ohio apygardos valdyba (pirm. J. Mikonis ir nariai: N. Balčiūnienė, V. Brizgys, S. Butrimas, J. Cyvas ir J. Žilionis). Dievo Motinos parapijos salėje arti 400 žiūrovų auditorija sekė margaspalvį humoro spektaklį, su pertrauka užtrukusį per dvi val. Šis populiarusis moderninio meno sambūris per dvidešimt darbuotės metų yra aplankęs daugelį lietuviškų kolonijų ir susilaukęs įvairių vertinimų. Tiek aktoriai, tiek teksto autoriai keitėsi. Dabartinis sastatas, vaidinęs Clevelande: Vida Gilvydienė, Jūratė Jakštytė, Indrė Toliusytė, Eugenijus Būtenas, Juozas Kapčinskas, Romas Stakauskas ir Arvydas Vaitkus pasirodė, kaip neabejotinų gabumų aktoriai. Ir modernaus sukirpimo scenovaizdžiai, apšvietimas ir garsų efektai gerai papildė spektaklio mintį ir vaizdą. Vincas Lukas — dekoracijos — plakatai ir Jonas Kaunas — šivesos ir garsai. Antro kaimo prievaizdas — Algirdas Titus Antanaitis. Kiek blankesnį įspūdį paliko skaidrių rodomi paveikslai ekrane. Jų kai kurie nesukėlė nei juoko, nei estetinio pasigėrėjimo, nei padidino įspūdį. Nemaža publikos dalis tuos paveikslus sutiko su tam tikra nuostaba. Aštuoni pagrindiniai gabalai (per 20 atskirų sceninių išėjimų) žiūrovams rodė Šekspyrą, "Meilės istoriją", "Tarybinius šokiadienius", "Lagaminą", "Lenkišką kroniką", "Tėvus ir vaikus", "Radijo-vidio programą" ir "Šiandien Clevelande".

Nevisi numeriai vienosos vertės. "Antras kaimas", kuris yra užsirekomendavęs, kaip išstvermingas teatrinis vienetas su savo autentiškais tekstais, vertimais ar jų ištraukomis, ir turįs didelį repertuarą, Clevelando spektakly pasigėsta naujomis, aktualiomis, gilios satyros ar juoko. Juk turime tiek aktualijų iš ok. Lietuvos, iš išeivijos gyvenimo, iš Amerikos kasdienybės. Gera būtų pažūrėti į šiuos reiškinius ir "iš kitos pusės". Kai kurie spektaklio gabalai nelabai tegalėjo tilpti į kūrybingo ir satyrinio teatro programos rėmus. Nesileidžiant į atskirų paveikslų detales (nėra šio rašinio tikslas, ar kokia kritiška įžvalga, o tik žiūrovo pastabos). "Antras kaimas" galėtų padaryti tinkamesnę atranką ir žiūrovams jau nerodytį anksčiau matytų numerų. Parodytos detalės iš Clevelando aktualijų buvo pasenusios, nesuleičiančios nei juoko, nei didesnio įspūdžio. Atrodo, kad "Antrą kaimą" rašėvoms nebuvo pateikta aktuali medžiaga, arba, jei ir buvo, tai nepilna ir necharakteringa.

"Antram kaimui", kuris jau įžengia į trečią teatrinio darbo dešimtmetį, linkėtina ir ateities dienose laikas nuo laiko sugrįžti į išeivijos lietuvių auditorijas su juoku, kuris, anot Victor Hugo, virstų saule, išvarančia žiemą iš žmogaus gyvenimo.

Sugrįžo "Vaidila"

Per išėjus 13 metų Clevelando lietuviškasis teatras nebuvo pakėlęs scenos uždangos, arba Violetos Žilionytės.

Leger žodžiais tariant, teatras nuo 1953 metų išgyveno 15 darbingų metų ir 15 nedarbingų metų, poilsio metų. Clevelandas buvo likęs be lietuviško teatro. Lietuviškoji auditorija turėjo pasitenkinti iš kitur atvykstanciais spektakliais: iš Chicago, Detroito, Toronto, Hamiltono, Los Angeles. Bet ir jie buvo retoki svečiai ne todėl, kad Clevelandas jų nekviestų, bet kad ir jie savo veiklą susiaurino, kad ir jie išgyvena lietuviškų teatrų krizę ne vien aktorių, režisierių, bet ir veiklų atžvilgiu.

Todėl, paskelbus "Vaidilos" teatro atkūrimą, klevelandiečiai su dideliu nekantrumu laukė jo pirmojo pasirodymo. Ir "Vaidila", tartum norėdamas prisistatyti publikai, kaip teatras, galįs įtikinamai prabilti žiūrovus, pirmam savo vaidinimui pasirinko įdomią spektaklio formą — dramatinės literatūros vakarą, kuriame parodė A. Landsbergio, Maiironio, J. Grušo, K. Inciūros ir A. Rukšėno kūrinių ištraukas.

Dramaturgo Algirdo Landsbergio premijuoto veikalo "Penki stulpai turgaus aikštėje" dvi scenos — partizanų bunkeri ir partizanų vadą buvo atliktos Apanavičių šeimos: tėvo Romo, sūnaus Arūno ir dukters Rimos; Raimundo Kudukio, Romo Zorskos ir Violetos Žilionytės. Clevelando žiūrovai jau žino vaidilėčių veteranų sugebėjimus, bet su džiaugsmu sutiko naujus jaunųjų Apanavičių veidus, sekančius savo tėvo pėdomis. Šio tragiško Lietuvos istorijos laikotarpio-partizanų kovų drama scenoje buvo palydėta partizanų dainomis, atliekamomis Clevelando skautų vieneto "Budek", vad. Algirdo Bielskaus ir pritariant kanklėmis Elena Mulolyte.

Toliau Vladas Plečkaitis išėjo su Maiironio "Kestučio mirties" monologu.

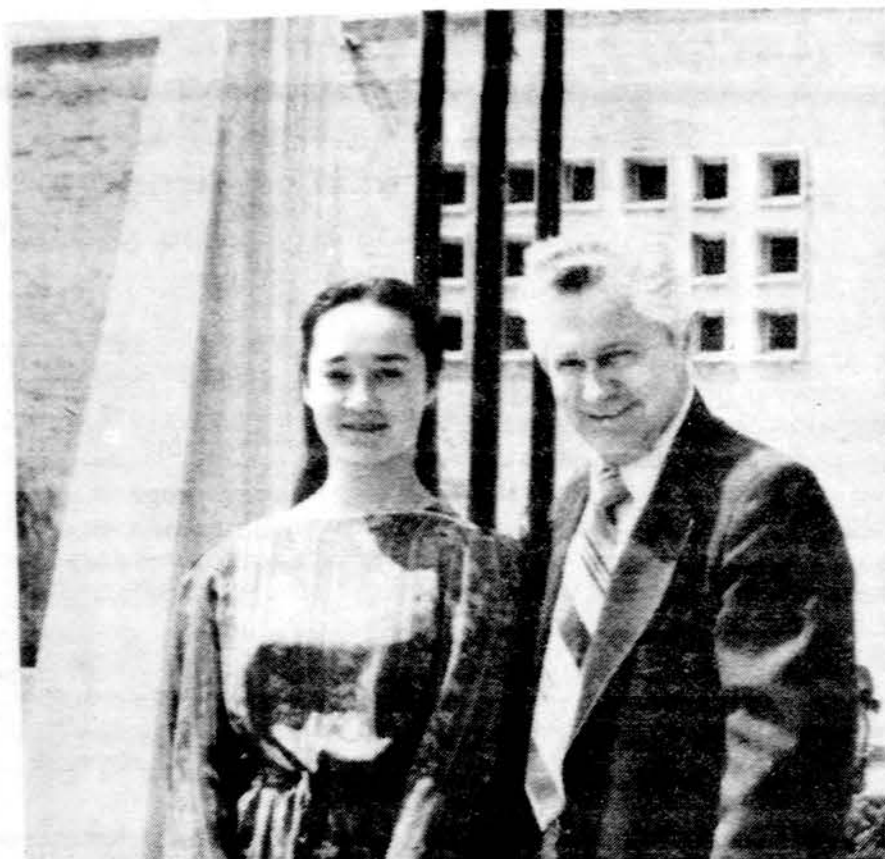
J. Grušo "Tėvo" ištraukoje, sprendžiantioje problemą, ar sūnus liudys prieš savo tėvą, ar svarbiau tėvas, ar tiesa, bet "senųjų scenos veteranų" J. Citulio, V. Nasvytytės, G. Plečkaitienės ir Vlodo Plečkaicio — žinomų gabių aktorių, ši kartą scenoje pasirodė naujas talentas — jaunuolis Vincas Staniškis, nustebinęs žiūrovus savo, be priekaištų lietuvių kalba, drąsia vaidyba ir scenine išvaizda. Jo suvaidintas ilgas monologas žiūrovams padarė didelį įspūdį, ir buvo palydėtas gausiais plojimai.

Ir antras jaunuolis — Dainius Barzdukas, a.a. Stasio Barzduko vaikaitis, "Dr. Vinco Kudirkos" (K. Inciūros) dramoje parodė, kokį puikų priauglį turi atsikūrusioji "Vaidila". Jis su "Vaidilos" režisieriumi Petru Maželiu atliko knygnešio ir elgetos sceną.

Iš klevelandiečio autoriaus Algio Rukšėno naujo veikalo "Posėdis pragare" duota viena ištrauka, vaizduojanti preliminarinį pragaros gyvenimą po šios pėsčiųjų greit turintį įvykti Hitlerio ir Stalino teismą. Čia vaidino ir pats aktorius, o jaunieji artistai: A. Apanavičius, D. Barzdukas, R. Giedraitytė, V. Nasvytytė, V. Staniškis ir A. Stungienė judriai, jaunatviškai suvaidino pragaros gyventojus ir jų troškimą būti reabilituotais, nes Hitleris ir Stalinas esą žymiai didesni nusikaltėliai, negu jie, čia amžiams pasmerktieji. Pragaros "vyresniųjų" rolės patikėtos autoriui ir režisieriui.

Spektaklis užtruko arti pusantros valandos, palikęs įspūdį, kad "Vaidila" grįžta į Clevelando kultūrinį gyvenimą su rimtais užsimojimais, su jauna, talentinga atžala ir, svarbiausia, su dideliu entuziazmu.

V. Rociūnas

Clevelande prie laisvės paminklo Šv. Kazimiero liutuanistinės mokyklos direktorius J. Vyšnionis su viešnia Viktorija Pranckevičiūtė, neseniai atvykusi iš paverptos Lietuvos/os. Nuotr. V. Bacevičiaus

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės visuotinis metinis susirinkimas šaukiamas gegužės 22 d., sekmadienį, 4 val. po pietų Dievo Motinos parapijos svetainėje. Dienotvarkėje: veiklos pranešimai, piniginių apyskaitos, dalies apylinkės valdybos narių ir kontrolės komisijos rinkimai, sumanymai, diskusijos. Visi apylinkės lietuviai prašomi dalyvauti.

V. M.

Aštrūs žodžiai pakenkia skilviui, ypač jei juos tenka pačiam suvalgyti.

Viktorija Šmaizienė

Nėra tikro humanizmo be žmogaus idealo, kuris ne tik žadintų iš paskendimo kasdienybėje, bet ir nuvestų kelią į jo esminio pašaukimo tėviškę.

Juozas Girnius

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, naujinti. Garažą, viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prienamą kainą, padės, skambinant po 6-05 val. vakaro.

Tel. — 476-3950

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
J. & J. PHARMACY
2557 W. 69th St. Tel. 776-4363

Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t. Vaziuojamos kėdės, įrenginiai ir kt. pirkti ar nuomoti.

Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai

ANGELA ir VYTIENIS DIRKAI, savininkai

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

High Interest Rates
Paid on Savings

see us for
HOME financing
AT OUR LOW RATES
WITH NO DOWN PAY
THAT'S YOUR CHOICE

ESLC

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanuskas, Pres. Tel.: 847-7747
MON: Mon, Tue, Fri, 9-4 Thu, 9-8 Sat, 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

CLASSIFIED ADS

PARDAVIMUI

Parduodama "ligoninė" lova ir stalių, važiuojama kėdė, ir Hoyer keltuvas. Kreiptis į Robert Balzeką telef. 847-1515.

MISCELLANEOUS

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patysimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

REAL ESTATE

Gražus mūrinis — 5 kamb. 2 mieg. Aukšta pastogė. Rūsūs. Garažas. 30 p. sklypas. 71 ir Francisco, Nebrangus.

2-jų butų medinis — 5 ir 4 kamb. Didelė pastogė. 1 maš. garažas. Arti mokyklų Brighton Parke. \$35,000. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd Street

Tel. — 436-7878

Parduodamas gražus 4 butų namas — 2 po 4 kamb., 2 po 3 kamb. ir 4 kamb. butas rūsų, 3 maš. garažas, Marquette Parke, 2 blokei nuo Kedzie. Skambint po 5 val. vak. 476-6642.

Garfield Ridge area — 5 room brick. 3 bedrooms. Carpeted throughout. Central air. 2 car garage. Panelled basement and much more. By owner occupancy. Upper 60's. By owner. Call after 3:30 — 985-8831

Parduodamas 80 akrų ūkis. 12 kamb. namas. Naujas šildymas — dujų arba malkomis. 3 maš. garažas. Apie 4 mylios nuo Irons, Mich. 35 mylios nuo Rako stovyklos. Kaina \$120,000. Skambinti 616-266-5348

3704 W. 65th Place. Savininkas parduoda švarų 3-jų miegamų namą, 1½ vonios, 2 maš. garažas. Skambinti šokiadieniais tel. — 476-5500.

ISNUOMOJAMA

Isnuom. Marquette Parke (nuo birželio 1 d.) gražus 4½ kamb. apšild. butas 2-me aukšte suaugusiems, be vaikų. Jokių gyvuliukų. Garažas, jei pageidaujama. 275 dol. mėn. Skambinti tarp 5 ir 8 val. vak. JULIUS — telef. 925-4996.

ISNUOM. 3 kamb. apstatytas butas rūsų. 63-cios ir Artesian apyl. Skambinti po 7 val. vak. — šeštad. ir sekmadienį visą dieną. Tel. 737-7568.

Isnuom. 5 kamb. apšild. butas. Prie vienuolyno. Yra sald. ir virinimui krosnis. Skamb. vakarais 434-8852.

ISNUOM. (nuo birželio 1 d.) 3-jų kamb. butas 3-me aukšte, vyres. amž. porai arba vienam asmeniui. Apšildymas ir karštas vanduo. Marquette Parke 70-tos ir Maplewood apylinkė. Skambinti visą dieną penktad. ir sekmadienį tel. — 776-9180.

ISNUOM. 5 kamb. (2 mieg.) apšild. butas 67-os ir Artesian apyl., darbančių porai. \$275.00 mėn. Skambinti vakarais tel. 778-6517.

ISNUOM. mieg. kamb. vyruvi Marquette Parke. Galimybė naudotis virtuve. Skambinti po 4 valando po piet tel. 776-1678.

HELP WANTED — MOTERY

HOUSEHOLD HELP. Must be able to speak English. Salary consistent with experience. 9 a.m. to 4 p.m. One or two days per week. Oak Lawn, Ill. Own transportation. Call weekdays after 3 p.m. 636-0857.

HELP WANTED — VYRAI

Reikalingi Dženitoriai

Dirbti pilną ar dalinę laiką. Reikalinga turėti automobilį, ir nors kiek kalbėti angliskai. Darbas mieste ir priemiestčiuose. Prašome kreiptis asmeniškai: pirmadienį penktad. 9 v.r. iki 5 v.v. Sekmad. nuo 2 iki 6 val. MAINTENEX 2855 N. Drake, Chicago, Ill.

HELP WANTED

CANVASSERS

First Construction Company needs ambitious outgoing individuals to canvass local neighborhoods. Make appointments for our men to give estimates for the next interior-exterior home improvement project. \$175.00 or comm. Start immediately. For appt. call Mon-Sat 9 to 5.

Ask for BRUCE 654-1999

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Platinkite "Draugą".

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių išskvietimai, pildomi Pilietybės Prashymai ir kitokie blankai.

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai.

Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkaustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

THE FORTY YEARS

OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Vainora

Apie istorinius lietuvių kovos metus.

Į anglų kalbą išvertė

Juozas Bulevičius

Minkštais viršeliais. Kaina \$2.85

Ši įdomi knyga gaunama:

DRAUGE, 4545 W. 63 St.

Chicago, Ill. 60629

DEŠIMT METŲ BE DOMOS SLEŽEVIČIENĖS

1973 m. gegužės 8 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė Doma Pavalkytė — Slezevičienė. Gimusi Pagausančio km., Kauno apskr., gimnaziją baigė Rusijoje, Kalugos mieste. Studijavo Kijevo universitete ir 1908 m. baigė odontologiją.

1910 m. apsigyveno Vilniuje ir vertėsi dantų gydytojos praktika. Tuo pat metu įsijungė į lietuvių visuomenės gyvenimą, jos veiklą. Buvo aktyvi Kultūros draugijos „Rūta“ dalyvė. Ten susipažino su jaunu advokatu Mykolu Slezevičium ir 1912 m. už jo ištekojo. 1914 m. prasidėjęs karas privertė juos pasitraukti į Rusiją. Doma dirbo savo profesijoje ir talkininkavo vyriui labdaros darbe Lietuvių draugijoje nukentėjusiems dėl karo šelpiti.

Grįžusi į Lietuvą, visa širdimi pasižavėjo vaikų — našlaičių globai. Jos pastangomis ir rūpesčiu, Kaune buvo įsteigtas Lietuvių Moterų Globos komitetas nuo karo nukentėjusiems našlaičiams šelpiti. Ji buvo ilgametė to komiteto pirmininkė. Vėliau jos iniciatyva buvo suorganizuota našlaičių amatų mokykla, bendrabučiai, dirbtuvės ir kit. Buvo viena steigėjų Motinoms ir vaikams globoti draugijos „Pieno lašas“ ir daugelio kitų labdarinių organizacijų veikėja.

A. a. Doma Slezevičienė

1944 m. su dukra Marija Mackevičiene ir dviem mažom dukraitėmis, frontui artėjant, pasitraukė į Vokietiją. 1949 m. su Marijos ir Mečio Mackevičiaus šeima atvyko į JAV ir apsigyveno Chicagoje.

MŪSŲ KOLONIJOSE Philadelphia, Pa.

ATVYKSTA ANDRIUS EIVA

Šių metų Romo Kalantos minėjime, kuris vyks gegužės 15 d., Šv. Andriejaus parapijos salėje, 1913 Wallace Street, kalbą pasakys Andrius Eiva iš Brocktono. Tai energingas jaunosios kartos atstovas, idealistas, baigęs West Point karo akademiją, įsigijęs inžinerijos specialybę, užsitarnavęs kapitono laipsnį ir pasiūsią partizaninio karo srityje. Išėjęs iš aktyvios karinės tarnybos, įsijungė į darbą

ir čia, nepaisant metų naštos, organizavo būrelius Vasario 16-tos ir salaziečių gimnazijoms remti, rėmė Balfą, organizavo siuntinius vargetančius Lietuvoje, atsidūrusiems Sibire ir Suvalkų trikampyje. Ir taip iki mirties... Ji — šviesus pavyzdys mums gyviems.

N. M.

padėti kovojantiems su raudonoju okupantu. A. Eivos iniciatyva buvo suorganizuota akcija gėlbėti į afganistaniečių nelaisvę patekusius Sovietų armijos karius, kurių tarpe yra ir lietuvių. Taip pat jis yra autorius rezoliucijos, kuri buvo pateikta Amerikos senatui, prašant efektingesnės paramos Afganistano laisvės kovotojams — partizanams.

Minėjimo meninę programą su pritaikytom dainom atliks — Zita Starkaitė ir Gabrielius Mironas iš Philadelphiajos. Tą sekmadienį Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje 10:30 Mišios bus aukojamos už Romą Kalantą ir kitus susideginusius didvyrius, paaukojusius brangiausią turtą — savo gyvybę, kad pasaulis išgirstų apie okupuotos Lietuvos kančias. Mišios prasidės su procesija, kurioje moterys ir mergaitės yra prašomos dalyvauti

pasipuošusios tautiniais drabužiais.

Minėjimą rengia ir visus maloniai kviečia Lietuvių Moterų federacijos Philadelphiajos klubo valdyba. Minėjimo pradžiai 12 val., tuoj po lietuviškų Mišių. Ypatingai laukiamas jaunimo atsilankymas, kur bus proga arčiau pažinti ir pabendrauti su prelegentu A. Eiva.

Po minėjimo vus vaisės — pietūs.

Sn.

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. popiet
Sėdint dienai pagal susitarimą
6606 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629 Tel. 778-8000

DRAUGAS, penktadienis, 1983 m. gegužės mėn. 6 d.

A. + A. PETRUI STAREVIČIUI mirus,

jo dukrą, mielą IRENĄ ir EUGENIJĄ VILKUS, žmoną ELENĄ, ANUKUS ir kitus ARTIMUOSIUS nuoširdžiai užjaučiame.

AMALIA IR MYKOLAS JAGUČIAI

Florida

A. + A. POVILAS ŽYMANČAS

Gyveno Cicero, Illinois. Ankčiau gyveno Chicagoje, Bridgeport apylinkėse.

Mirė gegužės 3 d., 1983 m., sulaukęs 57 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime 4 sūnus Algirdas, martį Nancy, Ričardas, Raimundas, martį Nancy, Kęstutis, martį Cindy, 2 dukters Nijolė Stanevičienė ir Regina Zymantaitė, 6 anūkai: Ričardas, Kristina Stanevičiai, Mark, Timmy, Daniel ir Christine Zymantai, kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Kūnas bus pašarvotas penktad. nuo 5 iki 9 v. vak Rudmino koplyčioje, 3319 S. Lituania Ave. Laidotuvis įvyks šeštad., geg. 7 d. Po gedulingų apeigų koplyčioje 10 val. ryto, bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: Sūnus, dukterys, marties ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Jurgis F. Rudminas, tel. 927-1138.

PADĖKA

1982 m. gruodžio 7 d. 5:20 val. p.p. po sunkios, 11 mėn. ligos, mirė mūsų Mylimas Vyras, Tėvelis ir Uošvis

A. + A. Vet. gyd. Izidorius Alis (ALIŠAUSKAS)

Palaikomas Cedar Hill kapinėse Hartforde. Jo netekę reiškiamie širdingiausia padėką Jo kolegoms, draugams, giminėms, visiems prieteliams, kurie taip jautriai užjautė mus, belūdinčius ir kenciančius giliam skausme.

Atiū širdingai visiems už taip gausias šv. Mišių aukas, pavienes ir ilgalaikes po įvairius vienuolynus ir bažnyčias, už puikius gėlių vainikus, už asmeniškus pagūdus laisvus, užuojautas per spaudą ir telefoninius skambinimus. Atiū visiems už dosnias aukas Lietuvių Fondui.

Širdingiausia mūsų hadėka gerb. Švč. Trejybės bažnyčios klebonui kun. Juozui Matučiui už lankymą velionio dar sergant ligoninėje, guodžiant ir stiprinant jį ir mus. Atiū už maldas koplyčioje, už įspūdingas gedulingas šv. Mišias bažnyčioje, už jautrų, gilių minčių pamokslą, apibūdinant velionio nueito gyvenimo kelią, ir už palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Širdingiausias atiū mokslo ir jaunystės draugui kun. Vytautui Bitinui už velionio lankymą ligoninėje, jį guodžiant ir stiprinant dvasiniais, atiū už pagūdą šeimai.

Širdingiausias atiū poniai Ninai Galiūnienei ir dr. Ant. Valiūskui už straipsnius spaudoje, išryškinant velionio asmens bruožus. Ypač dėkojame dr. Alfonsui Stankaičiui už taip gražiai ir sklandžiai suorganizuotą ir pravestą atsisveikinimą su velioniu koplyčioje, už įspūdingą ir jautrią atsisveikinimo kalbą, iškeliant svarbesnius velionio gyvenimo bruožus. Širdingai dėkojame visai dr. Alf. Stankaičio šeimai už rūpestingą globojimą mūsų šeimos, mums taip sunkiose valandose.

Širdingai dėkojama už atsisveikinimo kalbas koplyčioje: Feder. valdžios atstovui p. B. Mancina, kvarteto „Vytis“ vardu p. J. Nasvyčiui, Hartfordo Ramovėnų vardu p. P. Simanaukui, Hartfordo Liet. Bendruomenės vardu p. V. Budriui, Hartfordo Liet. Moterų klubų Federacijos vardu p. Adai Ustjanaukieni.

Širdingiausia ir ypatinga mūsų padėka muzikui Jurgiui Petkaičiui už vargonų muziką gedulingų pamaldų metu. Atiū jo vedamam kvartetui: p. L. Adamkevičiui, p. J. Starėnui, p. J. Nasvyčiui, kurie nuostabiai gražiai pagiedoję (velionio pageidautai): O Bone Jesu — Palestinos, Visagalis Dieve Tėve — Mozarto, Tėve Mūsų — Gruodžio, Amžiną atilgį — Marijošaus.

Širdingiausias atiū p. Irenai Petkaičienei už taip jausmingai atliktą solo giesmę — Maria, Mater Grata — Gvidi.

Atiū p. Petkaičiams už pagūdą, už lankymą a.a. Izidoriaus ligoninėje jo sunkios ligos metu, ir mums padėjusiems kentėti per visą laiką. Atiū širdingai už visokeriopą pagalbą p. Petrui ir Izabelei Simanauksams, Beniu ir Zitai Dapkams, Ant. ir Eug. Šliogeriams. Širdingas atiū Liet. Radio valandėlės vedėjui p. Alg. Dragūnevičiui už skelbimą per radiją.

Širdingiausiai dėkojame karsto nešėjams — kvartetui nariams: L. Adamkevičiui, J. Starėnui, J. Nasvyčiui, Hartf. Ramovėnų atstovams: P. Simanaukui, B. Dapkui, V. Nenortui ir garbės karstnešiams, a.a. Izidoriaus kolegoms: dr. Alf. Stankaičiui, dr. Ant. Valiūskui, dr. J. Ostapiukui, dr. A. Cutrone, dr. Brocoloni, dr. I. Cabahug ir mr. Mancina — feder. valdž. atstovui.

Širdingiausia padėka dr. Ant. Valiūskui už atsisveikinimo kalbą kapinėse ir už užbėrimą smilčių ant velionio kapo, parvežtą iš mylimų Aukštaitijos laukų, kuriuos velionis ištikimai ir ilgesingai mylėjo.

Atiū visiems, visiems, kurie dalinosi mūsų skausmu ir taip gausiai dalyvavo šermyse. Atiū už palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui p. Joe Giuliano už puikų ir elegantišką patarnavimą, nuimant nuo mūsų daug vargo ir rūpesčio.

Išėkis ramiai Viešpatyje mūsų Mylimiausias. Liekame giliam liūdesy ir skausme —

Žmona Sofija,
duktė Jolanda Prima,
sūnus Romanas Saulius,
marti Laura ir kiti giminės.

PADĖKA

A. A. KUN. STASYS YLA

Mano gyvenimo didžioji paguoda ir pasididžiavimas kovo 24 d. iškeliavo į amžinybę. Nuoširdžiai tariau atiū dr. P. Kisieliui ir jo iškviestiems daktarams specialistams, seselėms kazimierietėms, Loretto ligoninės darbuotojams, dėjusiems visas pastangas gėlbėti jo gyvybę.

Dievo valia buvo kitokia. Gili mano padėka vysk. V. Brizgiui, Lietuvos konsulėms J. Daužvardienei, M. Kriauchūnienei, klebonui A. Zakarauskui, Tėvams Marijonams, A. ir M. Rudžiams, pareiškiusiems užuojautą, visiems pasakiusiems atsisveikinimo žodį, grabnešiams, D. Stankaičytei už puikų giedojimą pamaldų metu. Širdingai atiū ateitininkams ir skautams, stovėjusiems garbės sargyboje ir visiems atsisveikinimo dalyviams.

Pagal brolio Stasio pageidavimą jo palaikai buvo nuvežti į Putnam, Conn., kur jis darbavosi 33 metus ir palaidotas Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno kapinėse.

Dėkoju už seselių putnamiečių nepaprastą rūpestį, suruoštas didingas pamaldas, dalyvaujant vietiniam vyskupui ir apie 60 dvasiškių. Atiū konsuliui A. Simučiui, ateitininkijos vadovui J. Laučakai ir daugybei garbingų lietuvių, atvykusių iš plačios apylinkės ir Kanados.

Dėkoju visiems.

Brolis JONAS

PADĖKA

Mano mylimam vyrui

A. + A. STASIUI GRUŠUI

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai dėkojame kun. V. Zakarui, prelatui J. Balkūnui ir kun. J. Gasiūnui už sukalbėtą rožinį šermyse, taip pat bažnyčioje už šv. Mišias, pamokslą ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkingi vyrų oktetui už gražų giedojimą šermyse ir bažnyčioje; Romo Kalantos šaulių kuopos pirm. A. Gudoniui ir visiems šauliams už pravimą įspūdingų šermonių, asistavimą prie karsto ir jo nešimą; taip pat Vyčių kuopai už maldas; visiems laidotuvių dalyviams, ypač tiems, kurie taip gausiai aukoję šv. Mišiom, Tautos ir Lietuvių fondams.

Dėkojame organizacijų atstovams už atsisveikinimo kalbas: Romo Kalantos šaulių pirm. A. Gudoniui, Alto pirm. A. Šukiui, Tautos Fondo atstovui P. Vilnis, Vyčių kuopos pirm. A. Mažeikai, Balfio pirm. J. Valauskui ir R. Bendruomenės atstovui A. Vilučiui.

Esame nuoširdžiai dėkingi visiems. Jūsų nuoširdumo ir lietuviško gerumo niekada nepamiršime.

Giliai liūdinčios — Žmona Emilija, krikšto dukra Danutė Barauskienė ir jos sūnus Andrius ir Viktoras, pusbroli Martynas Jurksas.

Mylimam vyrui, tėveliui ir seneliui

A. + A. Mjr. PETRUI STAREVIČIUI mirus,

giliame liūdesy likusius žmoną ELENĄ, dukrą IRENĄ ir žentą inž. EUGENIJĄ VILKUS, jų šeimą bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

ELZBIETA GAUSIENĖ SU ŠEIMA

EUDEIKIS

Laidotuvių DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYKS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

Laidotuvių Direktoriai

2424 West 69 Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktoriai

1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

PARODA „AUŠROS“ ŠIMTMEČIUI

(Atkelta iš 3 psl.)

cagoje Juozas Mažeika. Techniškai eksponatus apipavidalino ir gražiai sudėstė kitas mano bičiulis Liudas Kairys, turįs didelį patyrimą tokių parodų ruošoje. Jis žada ir toliau talkinti įruošiant reikalingus stendus. Meniškuose dalykuose talkina ir parodos plakatai piešia dail. Vincas Lukas (mano žentas). Kai kuriems eksponatų dekoravimo reikalams panaudosime šimtametės originalias lietuviškas juostas iš mano žmonos Bronės rinkinio. Atgabenime ir keletą šimtmečių originalių lietuviškų koplytelių, kurių mano turimus originalus savo laiku gražiai apipavidalino mano geras bičiulis, žinomas kraštotyrininkas a.a. Daumantas Čibas.

— Kokių dar įvairumų bus parodoje?

— Nebus pamiršti draudžiamosios spaudos įkūrėjai (vysk. M. Valančius), kuriems skiriamas daug vietos. Bet bus prisiminti ir spaudos uždraudimo kaltininkai (Muravjovas). Bus pateikta 1864 m. spaudos uždraudimo dokumento vertimas, lygiai kaip 1904 m. įsakymas tą draudimą nuimti. Specialioje lentelėje bus pateikti knygnešių bei platintojų suėmimai 1866-1904 m. duomenys. O tokių atvejų buvo 2899. Čia pat matysime originalius carinės Rusijos metalinius pinigus ir banknotus, kuriais buvo perkama draudžiamoji spauda ar papirkami rusų valdininkai. Bus ir knygnešių takų žemėlapis. Šiuos ir kitus dalykus matys kiekvienas, į parodą atvykęs. Taigi mielai lauksime lankytojų.

*
Atiū už išsamias informacijas apie draudžiamos parodos rengimą ir jos pobūdį. Tikime, kad tai sustiprins mūsų dvasinę jėgą toliau branginti savą žodį, savą spaudą. Gal geriau įvertinsime ir praetis bei dabarties knygnešius, kurie dideliomis aukomis saugoja lietuvišką žodį. Atiū ir Broniui Kvikiui, išsaugojusiam seniausią spaudą ir lietuvių tautos žadintojų ir knygnešių pėdsakus.

P.S.

APLINK MUS

× Liet. Fondo tarybos pirminkas St. Baras vyksta į New Yorką atstovauti Liet. Fondą trečiojo premijų šventėje, vykstančioje gegužės 14 d. Kultūros židinyje. Šventės metu bus įteiktos 7 premijos už įvairias kultūrinės apraškas: mokslo, dailės, teatro, muzikos, kultūros darbuotojų, radijo programos ir už lietuistinę publicistiką anglų kalba. Premijų mecenatas yra Lietuvių Fondas.

× Dr. Bruce D. Boling, Wyomingo universiteto bibliotekos vyr. katalogizatorius, Ramutės Plioplytės lydimas, aplankė "Draugą" ir įsigijo už didžiulę sumą lietuviškų knygų. Visų maloniam nusteibimui pasisakė pats vienas iš mokymų lietuviškai skaityti iš prof. Senno "Handbuch der Litauischen Sprache" ir Dambriūno-Klimo-Schmalstiego vadovėlio "Introduction to Modern Lithuanian". Jau yra perskaitęs žemaitės bei Krėvės veikalų ir atvažiavo į Chicago, kad galėtų gausiau apsirūpinti kitais liet. skaitiniais, kurių Wyominge trūksta. Dr. Boling apgynė daktarą iš lingvistikos srities Harvardo universiteto Laramie mieste.

× Kun. Kornelijus Bučys, "Darbininko" vyriausiasis redaktorius, šiandien atvyksta iš Brooklyno į Chicago atlikti su spauda susijusių įvairių reikalų. Anektos Marijonų vienuolynė. Sekmadienį, gegužės 8 d., jis išvyks atgal į Brooklyną.

× Sol. Nelė Paltinienė ir muz. Arvydas Paltinis jau yra atvykę iš Vak. Vokietijos į Chicago ir duos koncertą šį sekmadienį, gegužės 8 d. Jaunimo centre. Koncertą rengia "Margutis". Bilietai gaunami "Margutyje" arba Vaznelių Gifts International parduotuvėje.

× Lietuvių Istorijos draugijos narių ir jų bičiulių susirinkimas bus gegužės 11 dieną 5 val. A. Rūgytės bute. Paskaita tema "Aušros" pasirodymo istorija ir jos nuopelnai lietuvių tautai skaitys A. Rūgytė.

× Jaunimo centro III-sis metinis koncertas įvyks gegužės 22 d., sekmadienį, 3 val. popiet. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Programą išpildo Toronto Lietuvių vyrų choras "Aras" ir Rūta Pakštaitė. Bilietai gaunami Vaznelių prekybosje, 2501 W. 71 St., arba Jaunimo centre penktadienio vakarais ir sekmadienio naktį nuo 10 iki 12 val. d. Po koncerto vaivės kavinėje su svečiais tortonietėmis. Visi kviečiami. (pr.).

× Jei skilandžiai tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užk! — International Meat Market. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, avišna, versiena, dešros ir t. t. 2913 W. 63rd St., Chicago, III. 60629. Tel. 436-4337. (sk.).

× Dėmesio šokėjai! Vytauto Didžioji šaulių rinktinės Tautinių šokių grupė "Vytis" rengia "Šokėjų šokių IV", penktadienį, gegužės 20 d., 8:30 val. vak. šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. Gros "Slim Bingo". Kviečiame jaunimą nuo 18 m. ir vyr. (pr.).

× Komp. Vl. Jakubėnui prisiminti vakaronė bus šiandien, gegužės 6 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centre. Bus kalbinė ir muzikinė dalis. (pr.).

× ARAS — Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Su aukštu patyrimu; esame apdrausti. Pats prižiūri darbą. Arvydas Kieša — 737-1717. (sk.).

× Lietuvių Moterų federacijos Chicago klubo narių susirinkimas bus gegužės 15 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose namuose. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

× II Pasaulio Lietuvių dienų laimėjimų komisija primena, kad išplatintų knygelę šaknelės ir aukos turi būti sugrąžintos iki birželio 25 d. Traukimas laimėjų bilietų bus sekmadienį, liepos 3 d., Conrad viešbutyje Chicagoje. Greitas atsilepimas — vertingiausia parama II PL dienoms.

× Ingrida Bublienė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, atidarys trečiąją premijų šventę Kultūros židinyje, Brooklyne, N. Y., gegužės 14 d. 7:30 val. vakare ir pasakys trumpą įžanginę kalbą. Ji į Brooklyną iš Clevelando važiuos iš anksto peržiūrėti premijų įteikimo programos.

× Gegužinės pamaldos ir Motinų pagerbimas Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 v. po pietų. Užkandis. Visi laukiami.

× Jaunųjų dailininkų konkursinius darbus atrinks dail. prof. Larry Pukelis, meno kritikas John Forwalter ir dail. Petras Aleksa. Parodos atidarymas bus šiandien, penktadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje.

× Senatorius Frank Savickas Illinois senate pasiūlė tris įstatymus senesniems žmonėms garantuoti apdraudą, padidinti baudmes už nusikaltimus prieš senimą ir sudaryti senimo piliečių komitetą. Jo siūlomą apdraudą įstatymu būtų apdraudų departamentu sudaryta senimo globa, parūpinant apdraudą tiems, kurie patys neįstengia apdraudą įsą mokėti.

× Ateitininkų namų pavasariniam pobūvyi sutiko dalyvauti Chicago atvykę dr. Juozas Girnius, Juozas Kojelis, "Darbininko" red. kun. K. Bučys, Marijonų provinciolas kun. V. Rimšelis, Ateitininkų federacijos vad. su žmona Juozas ir Izabelė Laučkaitė ir kt. Pobūvis bus gegužės 7 d. Ateitininkų namuose, Lemonte.

× Tinkamam maistui gerinkime širdies stovį — 615 Alvudo radijo paskaita šį sekmadienį 9:15 val. r. Sofijos Barkuvienės radijo šeimos valandos metu.

× Gegužės 15 dieną, sekmadienį, šauliai rengia mūsų tautos kankinio ir didvyrio Romo Kalantos minėjimą. 10:15 val. r. šv. Mišios tėvų Jėzuitų koplyčioje. Tuoj po šv. Mišių vyks t. t. šv. Kazimiero kapinės, kur prie Romo Kalantos paminklo, apie 12 val., prasidės apeigos. Kalbės visuomenės ir jaunimo atstovai. Bus padėti vainikai. Plačioji visuomenė kviečiama šv. Mišiose bei prie paminklo skaitlingai dalyvauti. (pr.).

× Švč. M. Marijos Gimimo parapijos šv. Vardo draugijos nariai priims šv. Komuniją in corpore šį sekmadienį, gegužės 8 d., 8 val. ryto. Po pamaldų bus pusryčiai. Motinos dieną nariai prašomi pagerbti ir pasikviesti savo motinas, žmonas bei mylimąsias pusryčiuose dalyvauti. Moterims bus "door prizes". Pusryčius rengia Evans laidotuvių direktoriai. (pr.).

× "Galerijos" vienuolikos dailininkų parodos atidarymas bus šiandien, nuo 5 iki 9 val. vak. naujosiose patalpose — 226 West Superior St. Visi kviečiami atsilankyti. (pr.).

× Mamytės ir Močutės gražiausios gėlės. Didelis pasirinkimas skintų gėlių, žydintys vazonai ir prisegimui korsažai. Skambinkite į Baltic Blossoms, 2451 W. 69 St. Tel. 434-2036. (sk.).

LB Rytinio pakraščio atstovų konferencijoje New Haven, Conn., balandžio 23 d. Priekyje sėdi Algirdas Brazinskas, Dangulė Didžiulienė, dr. Petras Vileišis, Vaiva Vebraitė, Vladas Židžiūnas, Jonas Rutenis ir kt.

Nuotr. Jono Urbono

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SENATORIUS PERCY PAS LIETUVIUS

Į dvyliką metų Lietuvių Respublikonų Illinois lygos atžymėjimų banketą, gegužės 7 d., Lietuvių Tautiniuose namuose iš Washingtono atskrenda Senatorius Percy. Parodos atidarymas bus šiandien, penktadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje.

Gera susipažinęs su dabartine Lietuvos padėtimi ir JAV lietuvių įvairiais darbais ir pastangomis padėti savo pavergti tėvynei ir gelbėti ten vargstantiems tautiečiams, senatorius Percy dažnai mūsų reikalams atstovauja ir juos kelia ten kur mes patys nepasiekiami. Įvertindami senatoriaus mums rodomą draugiškumą ir lietuviškų reikalų supratimą, lietuvių respublikonai šiame bankete jį pagerbs Spirit of Freedom — "Laisvės" žymeniu.

Pagerbta bus ir lietuvių visuomenėje ir politinėje veikloje pasižymėjusi iš Philadelphiaus Aušra M. Zerr, buvusi ALB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė, ilgametė LB vicepirmininkė ir Lietuvių Respublikonų federacijos vicepirmininkė. Jai bus įteiktas 1982 m. Pasižymėjusios Lietuvos žymuo. Pirmą kartą šio žymenio pagerbiama moteris. Praeitę taip buvo pagerbti inž. Valdas Adamkus, dr. Kazys Bobelis, dr. Antanas Razma, dr. Kęstutis Valiūnas, pulk. Kazimieras Oksas, inž. Anatolijus Milūnas, Simas

× Lituanistikos katedros lėšų telkimo komitetas išsiuntinėjo laiškus skaitytojams "Bridges" laikraščio, kuris yra skirtas angliskai kalbantiems lietuviams, supažindinti skaitytojus su Lituanistikos katedra. Šiuo metu jau grįžta vokaliai su aukomis į Lituanistikos katedros būstinę.

× Gyvosios istorijos paroda — dalis "Lietuvių paveldėjimo: jaunimo pažiūrų" projekto bus išstatyta Illinois universitete Chicagoje per Pas. Lietuvių dienas birželio 26 — liepos 3 dienomis. Medžiaga reikią pristatyti Teresė Gaidelytė Balzko Lietuvių Kultūros muziejuje (4012 So. Archer) iki birželio 13 d. (ne iki gegužės 22 d.) arba skambinti Gražinai tel. VI 7-1515.

× Lietuvių Prekybos rūmų susirinkimas bus gegužės 11 d., trečiadienį, 8 val. vak. Dariaus Girėno posto salėje. Svečias dr. Ralph N. Dado kalbės apie generalinį akių saugojimą. Bus priimamas naujo nario — dr. Kenneth J. Yerkes, kuris praktikuoja dantų mediciną. Po susirinkimo bus kaip paprastai užkandžiai ir pasikalbėjimas.

× Patikslinimas. Balandžio 13 d. "Drauge" išspausdintoje iš St. Petersburgo, Fla., korespondencijoje naujos valdybos sudėtyje turėjo būti įrašyta O. Rinkienė (ne O. Rimkienė). Už klaidą atsiprašome.

Kudirka ir kiti visuomenininkai.

Padėkos lankstais bus įvertinti ir kiti Lietuvių Respublikonų veiklos rėmėjai ir talkininkai.

Salia oficialios politinio atspalvio programos bus ir gera muzikinė programa, kurią atliks solistė Audronė Gaižiūnienė, akompanuojant pianistei Nijolei Kupstaitei.

Banketo vakariene paruoš prityrusios Tautinių namų šeimininkės, o šokiams gros jaunatviškas "Aido" orkestras.

Banketas prasidės 7:30 val. vak. Jį praves Jonas Talandis. Svečių priėmimu rūpinasi renginio pirmininkė Regina Andrijauskienė ir lygos pirmininkas Pranas Jurkus. Banketo leidinėlių ruošia Kazimieras Oksas.

Susidomėjimas vakaru labai didelis, ypač sužinojus, kad jame dalyvaus lietuvių gerbiama senatorius Charles H. Percy.

IR

ŠAULIŲ PAVASARINIS PASILINKSMINIMAS

Šaulių namų salė Chicagoje buvo perpildyta balandžio 16 d. suruoštame Gen. T. Daukanto Jūrų šaulių kuopos pavasarinio pasilinksmime. Svečių kvietimų kortelėse atspausdintas programos turinys intriguojančiai, jog meninė dalį atliko jau pagarsėjusios "Dainuojančių žemaitės" ir po to vaivės, šokiai, "Gintaro" orkestrui grojant.

Pobūvy atidarė kuopos sekretorius Vitalis Utra, pakviesdamas kuopos pirm. Ed. Vengianską tarti žodį. Pastarasis pasveikino svečius ir brolius bei seses šaulius, palinkėdamas nuotaikingai svečiuotis šį vakarą. Pristatė ir programos atlikėjas moterų trio "Dainuojančios žemaitės".

Scenoje pasirodė viena iš trijų — Bronė Stravinskienė, kuri linksma nuotaika apibūdino "Dainuojančias žemaites", kaip tikras žemaitės, o ne šiaip tik pasivadinusios, net kilimo vietas pažymėdama apskritimis. Tautiniais rūbais viduryje scenos išsiriavo Bronė Stravinskienė, Aldona Underienė ir Dana Varaneckienė. Programą pradėjo "Nuolankiai prašau" — Rossini ir "Už jūrų už kalnų" — Julius Gaidelis.

Br. Stravinskienė, kuri buvo visos programos pranešėja, pažymėjo, kad Julius Gaidelis, vienas iš kurybingųjų lietuvių, išsivijęs kompozitorių, neseniai amžinai iškeliavo, kaip ir jo dainoj, "už jūrų už kalnų", tad dainininkės šią dainą skiria jo atminimui. Salėje publika taip pat jį pagerbė atsistojimu ir tyla. Sekančius du kūrinius "Tėvynės ilgesys" — Dvoržako ir "Mano gimtinė" — Al. Kačausko atliko duetas Bronė Stravinskienė ir Bronius Maciukevičius. Pranešėja pasiteisino, kodėl pas trio moteris įlindo vyras, aiškindama, kad Bronius Maciukevičius žinomas gražaus balso dainininkas, kuris yra dainavęs eilę operinių solo partijų, jų tarpe ir rolę "Dainavos" ansamblio "Vilniaus pilies legendos" pastatyte. Ir vėl trio padainavo "Jausiu aš į dainą" — Venckaus ir "Pienės" — Vaitkevičiaus. Pranešėja su dėkingumo jausmu pristatė akompaniatorę jaunutę pianistę Alvydę Eitutytę, kaip veržlią mokslo, jaunimo gretose ir randančią laiko padėti "Dainuojančioms žemaitėms". Moterų duetas — Aldona Underienė ir Dana Varaneckienė atliko "Šaulėlydis tėviškėje" — Garbulskio ir "Gimtinės dangus" — T. Makičino. Pranešėja supažindino trio vadovą ir mokytoją Kazį Skaisgirį, kuris savo rūpestingumu ir ypatingu kuklumu priklauso ty liajai mažumai.

Su paskutiniaisiais dviem kūrinių "Nemūnėli" — Bražinsko ir "Pempel, pempel" — liaudies daina (žemaičių himnas) moterų trio užbaigė savo meninę programą. Ilgu poiliumi publika nepalaido nuo scenos menininkių, kurioms šaulės moterys įteikė gėlių, o kuopos pirmininkas Ed. Vengianskas šiltai žodžiais padėkojo. Labiausiai jautia padėtik publika, kuri su malonumu klausėsi gerai paruoštų ir gerai skambančių lietuviškų patriotinių ar klasišinių kūrinių.

Šio kuopos pavasarinio pasilinksmimo programai pakvie-

LB Rytinio pakraščio darbuotojų suvažiavime balandžio 23 d. New Haven, Conn., Konferencijos dalis šv. Kazimiero parapijos kieme.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Hot Springs Lietuvių Moterų seklėja rengia "Motinos dienos" minėjimą, gegužės 15 d., sekmadienį, tuoj po šv. Mišių vienuolyno mokyklos salėje. Visi nuosirdžiai kviečiami dalyvauti.

— Seattle, Wash., Liet. Bendruomenės apylinkė turėjo metinį susirinkimą ir išsiriavo valdybą: Ina Bertulytė-Bray — pirmininkė, Vytautas Lapatininkas — vicepirmininkas, Violeta Kuprėnaitė — sekretorė, Gėdminas Morkūnas — išninkas. Susirinkimas buvo kovo 10 d. Bray namuose. Susirinkime buvo planuojami šių metų renginiai, buvo aptariami ir praėjusių metų įvykiai.

— Lietuvos Dukterų draugijos susirinkimas Seattle, Wash., buvo balandžio 17 d. pirmininkės Alisos Lapatininkienės namuose. Buvo planuojami šių metų darbai, išrinkta valdyba: Alisa Lapatininkienė — pirmininkė, Irena Kinderienė — sekretorė. Po susirinkimo buvo vaivės ir mintimis pasidalinimas.

KANADOJE

— Hamiltono Lietuvių pensininkų namai bus pradėti tuojau statyti. Nupirkta sklype jau pradėta žemės pamatams, dalyvaujant miesto ir federalinės bei provincinės valdžios atstovams. Namai bus penki aukštų su 50 butų. Vadinsis lietuvišku "Rambynio" vardu. Federalinė valdžia patenkinta, kad lietuviai rūpinasi savo senesniais žmonėmis ir žada prisidėti su parama. Jau yra gauta 70 prašymų norinčių šiuose namuose gyventi. Tikimasi iki šio rudens namus užbaigti.

— Alfonsas Juozapavičius, nors dar nevisiškai sulaukęs pensininko amžiaus, išėjo į ankstyvą pensiją, bet nežada išeiti į pensiją iš lietuviško darbo. Šiuo metu jis vadovauja pensininkų choreliui ir dirba Aušros Vartų parapijos išd. tvarkyme. Anksčiau jis yra buvęs nuolatinis choristas Aušros Vartų parapijos chore, daug metų dirbo su "Aukuro" teatru, yra buvęs LB apylinkės pirmininkas.

— Alfonsas Juozapavičius, nors dar nevisiškai sulaukęs pensininko amžiaus, išėjo į ankstyvą pensiją, bet nežada išeiti į pensiją iš lietuviško darbo. Šiuo metu jis vadovauja pensininkų choreliui ir dirba Aušros Vartų parapijos išd. tvarkyme. Anksčiau jis yra buvęs nuolatinis choristas Aušros Vartų parapijos chore, daug metų dirbo su "Aukuro" teatru, yra buvęs LB apylinkės pirmininkas.

Garbė Gen. T. Daukanto Jūrų šaulių kuopai, kad ji nesustingusi tik organizaciniuose reikiuose, bet jau eilę metų plečia veiklą.

Po programos vyko vaivės prie papuoštų gėlių stalų. Tai kuopos šaulių moterų nuopelnas. Smagi pobūvy nuotai-ka kėlė pavasarinį džiaugsmą, o geras "Gintaro" orkestras išlaikė šokėjus net iki po vidurnakčio. J. P.-las

VOKIETIJOJE

— Liubecko lietuviai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo ir Klaipėdos krašto atgavimo sukaktis. Šv. Mišias laikė kun. V. Šarka, paskaitą apie Klaipėdos susijungimą su Didžiąja Lietuva skaitė Pranas Kotkis. Apie Lietuvos nepriklausomybę paskaitą skaitė kun. V. Šarka. Jaunieji šokėjai, vadovaujami mokyto. Elenos Tesnau, pašoko kelis tautinius šokius. Olga Lierman ir Vanda Simon padainavo keletą lietuviškų dainų. Mokytojai R. Baliulis ir R. Tesnau pagrojo, Iveta Tesnau padėklavo kelis eilėraščius, jos brolis Robertas, mama Elena ir Kristina Gronau taip pat dalyvavo programoje su eilėraščiais. Leonas Narkus iš Hamburgo parodė magiškų išdaigų. Programa buvo visi patenkinti ir prisiminę tėviškę ir pavergtųjų laisvės troškimą.

CHICAGOS ŽINIOS

MAITINA ALKANUS

Chicagoje įsikūrusios Meilės misijonierės, motinos Teresės vienuolyno narės, atidarė alkanoms maitinimo punktą prie savo vienuolyno, įrengto buvusioje garaže, 115 No. Oakley. Jos jau 10 val. ryto pradeda dalinti sriubą. Susirenka kasdien apie 150 žmonių.

LAIMEJO MILJONĄ

Illinois valstybinėje loterijoje Carl Hodek, 58 m., gyvenęs vakarinėje Chicago dalyje, laimėjo 1,372,210 dol. Jis buvo nacių kalinamas dvejus metus, dėl širdies smūgio nuo lapkričio mėnesio išėjęs į pensiją.

ELEKTRONINĖ KLAUSA

James Wachel, 39 m., susilaukė svarbios pagalbos. Jis yra kurėjas nuo 3 m. amžiaus. Dabar jam Grant Igonienė įsūjį įstatytas elektroninis įtaisas, kurio pagalba jis gali pagauti garsus.

MAZUMŲ MIESTAS

Chicago pasidarė miestas, kur juodieji, Lotynų Amerikos imigrantai, indėnai, orientalai ir kitos etninės mažumos jau sudaro daugumą. Jų jau yra apie 56,3% visų gyventojų.

AUDRINGAS POSĖDIS

Pirmasis mero H. Washingtono posėdis su Chicago miesto taryba gegužės 2 d. buvo audringas. Meras norėjo pertvarkyti komitetus, bet tam pasipriešino keturi aldermanų grupė. Tada meras uždarė posėdį ir išėjo, o su juo ir 21 aldermanas, tačiau pasilikusių aldermanų dauguma — 29 žmonės, vadovaujami Edwardo R. Vrdolyak, nusprendė, kad meras, nesiskaitdamas su dauguma, elgėsi neteisingai. Jie tęsė posėdį ir komitetų vadovybę paskyrė "senosios gvardijos" nariams ir tik vieną juoduok aldermaną paskyrė pirmininku.

HARVEY MERAS

Chicago pietinės dalies priemiesčio Harvey naujasis meras David Johnson, 34 m., gegužės 2 d. prisiskaitė šioms pareikoms. Jis yra pirmasis juoduokas meras tame mieste.

TRIŲ AUKSTŲ STATULA

Švč. M. Marijos trijų aukštų didumo skulptūra, sukurta skulpt. Charles Parks, buvo atgabenta iš Philadelphiaus į Chicago ir pastatyta Quigley South seminarijos koplyčioje, kol Chicagoje vyko vyskupų suvažiavimas. Gegužės 9 d. bus gabenama į nuolatinę vietą — Santa Clara, Calif. Statula sukurta iš plieno.

MERO SARGYBA

Sudaryta Chicago mero H. Washington apsaugos grupė, kuriai vadovaus Howard Safold, juoduok policininkų sąjungos pirmininkas.